

AREGCEL

Ára 3000 korona

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
VIII. KER., RÖKK SZILÁRD-UTCA 49.

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 38.000 kor. Egyes szám ára Ausztriában 3000 osztrák kor. Jugoszláviában 4 dinár

SZERKESZTŐSÉGI TELEFONOK:
65-58, JÓZSEF 34-42

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

KIADÓHIVATAL: JOZS. 143-26. VASÁRNAP ESTETŐL REGGELIG: JOZS. 9-66

IV. évfolyam

Budapest, 1925 február 9.

6. szám

Pasics és Radics élet-halál harca nem dőlt el a vasárnapi szerb választásokon

Ó-Szerbiában Pacicsé, Uj-Szerbiában Radicsé és Davidovicsé a többség

Belgrád, február 8.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Hónapokig tartó, izgalmas és erőszakosságokban bővelkedő választási küzdelem után vasárnap végre az urnák elé járult Jugoszlávia népe. A választás napjáig 25 helyen fordultak elő véres összeütközések, amelyeknek áldozata 14 halott, 37 súlyos sebesült, nem is szólva a könnyen sebesült és megvert emberek többszáz főnyi tömegéről. A választási kampány alatt politikai okokból több, mint 2000 ember került börtönbe. Ilyen előzmények után a választás napjáig tartotta magát a hír, hogy a kormány nem enged meg a Radics-párti urnák felállítását illetve a helyi hatóságok önkényére bizza, hogy megtűrik vagy eltávolítsák-e a horvát parasztpárt urnáit. Vasárnap azonban Maximovics Bóza belügyminiszter kijelentette, hogy

a kormány a szavazóhelyiségekben a Radics-párt számára is urnákat állíttat.

Ennek a kormányintézkedésnek tulajdonítják, hogy az eddigi hivatalos jelentések szerint kisebb kihágásoktól eltekintve, a választások egész Jugoszláviában csendben és rendben folytak le. A hivatalos jelentéseket magánúton eddig nem lehetett ellenőrizni, mert az interurbán telefonvonalakat a kormány és a hatóságok hivatalos beszélgetésekre foglalták le és

a sajtóhírszolgálat lebonyolítása a legnagyobb nehézségekbe ütközik.

Saját tapasztalataim alapján megállapíthatom, hogy a választás napja Belgrádban minden különös zavar nélkül telt el. Belgrádban 10 párt harcol a két mandátumért, legnagyobb eséllyel természetesen a kormánypárt, amelynek valóban megsemmisítő vereséget jelentene, ha Pacics miniszterelnök és Maximovics belügyminiszter itt megbuknának.

A választók nagy tömegekben özönlenek a szavazóhelyiségek felé.

Este 6 óráig, amikor az elnökök a zárórárt kitűzték, a választóknak legalább 80%-a szavazott le.

Belgrád, február 8.

(A Reggel tudósítójának távirata.) A belgrádi szavazatok összeszámolása a következő eredményt hozta: A kormánypárti listák 9695 szavazattal győztek. Pacics miniszterelnököt és Maximovics belügyminisztert megválasztották. Davidovics, a demokrata párt vezére, volt miniszterelnök megbukott Belgrádban.

Belgrád, február 8.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Az éjjeli órákban egymásután érkeznek az ország minden részéből a választási eredményről szóló jelentések, amelyeket a kormány külön engedélyével továbbított. A választás iránt mindenütt a legnagyobb érdeklődés mutatkozott,

átlag legalább 70% szavazott le,

ugy hogy a multkori választáson leadott 2.177.051 szavazatot a mostani szavazatszám lényegesen fölül fogja múlni. A részletes eredményről a belügyminiszterium hétfőn délután adja ki az első hivatalos jelentést.

Az eddigi jelek szerint az ellenzék jelentősen győzelmet aratott Horvátországban, Szlovéniában, Bosznia-Hercegovinában és Dal-

máciában, viszont a kormánypárt Ószerbiában, Montenegróban és a Vajdaság egy részében győzött.

Eszerint az ellenzék legalább 160 szavazatot remél.

Ószerbia, Montenegró és a Vajdaság összesen 155 képviselőt választ. Ezek a még bizonytalan és csak hozzávetőleges eredmények azt mutatják, hogy

Pasics pártja és az ellenzéki pártok körülbelül egyforma mandátumszámmal kerülnek ki a választási küzdelemből.

Részletes választási eredmények:

A Száva melletti Pruth: Radics-párt 1180, kommunisták 928, radikális párt 86 szavazat.

Arbe: radikális párt 20, Radics-párt 203, demokraták 24, kommunisták 1 szavazat.

Zeng: Radics-párt 61, nemzeti blok 115, Frank-párt 9 szavazat.

Krizsövcski: Radics-párt 798, demokraták 46.

Uj-Gradiska város: Radics-párt 433, radikális párt 200.

Uj-Gradiska környék: Radics-párt 640, radikális párt 75.

Ó-Gradiska: Radics-párt 474, radikális párt 94.

Sarajevo: A radikálisok 3, a mohamedánok 3 és a Radics-pártiak 1 mandátumot szereztek.

A becskeréki kerületben 5, a racskovicei kerületben 6 radikális képviselőt választottak meg.

Pristinában, Kumanovban és Üszkűbben mindenütt 3 mandátum a radikálisoké lett.

Varasd: Trumbics-párt 1003, szocialisták 3, független szocialisták 586, Frank-párt 182 szavazat.

Maribor (Marburg): Korosec-párt 1104, radikális párt 723, nemzeti blok 801, szociáldemokraták 604.

Splít (Spalato): Radics-párt 1188, kommunisták 1131, nemzeti blok 937.

Eszék: Radics-párt 7306, földművespárt 336, németek 195, demokraták 450.

Laibach, február 8.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Korosec, a szlovén néppárt vezére 4367, a nemzeti blok 4000 szavazatot kapott.

Laibach képviselője tehát Korosec lett.

Zágráb, február 8.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Leadtak összesen 23.048 szavazatot. Ebből Trumbics és Radics 16.792, a demokrata párt 2407, a kommunisták 941, a Frank-párt 822, a Surmin-párt 341 szavazatot kapott.

Radicsék fölényes győzelmet arattak.

A Trumbics-párt mindenben követi Radicsot, csak monarchista programot vall és előre megállapodást kötött a Radics-párttal.

Halljuk! Halljuk!

Aki fásultan és fonnyadtan lapozod át a hirlapokat, mi maradt emlékezetedben a nemzetgyűlés költségvetési vitájából? Hol az a hang, amelynek visszhangja maradt a szívedben? Üres padosorok előtt örlik a tárcákat, tételeket, milliárdokat, magukat a képviselő urakat sem érdekli az ügy, hát miért érdekelné a tisztelt polgártársat, aki még rózsaszín angoltapaszt sem kap üszkös sebeire. Pedig oly szerény lett ez az ország, oly kevés illúziója maradt, oly könnyedén ki lehet elégiteni azokat az igényeket, amelyeket népképviselőivel szemben támaszt! Egyetlen emberi szó, egyetlen okos gondolat, egyetlen becsületes elhatározás, egyetlen spontán cselekedet, amely a tömegek elbűsült életét könnyítené és sok százezer halálú magyar szív már bátrabban, reményteljesebben dobogna. Ezzel szemben mit kap? Közhelyeket, cuggos cipőt a pártpolitika kaptafáján, frázisokat, amelyek úgy hatnak, mintha valaki villával piszkálja a fogát, szürke középszerűséget, ami álmosítóbb, mint a veronál. Halljuk! Halljuk! — kiáltja öt-hat bóbiskoló honatya, a szónok szolnokol és már együtt horkolunk a tisztelt Házzal. Mi volna hát a nemzetgyűlés kötelessége? Hogy tespedtségéből fölrázza az országot, hogy új célokat, új lehetőségeket, új utakat mutasson, hogy véget vessen annak az erkölcsi, politikai és gazdasági letargiának, amelyben lerongyolódik minden magyar érték, akarat és hit. Egy-két hang csupán, amely európai és mégis magyar távlatokat sejtet és elmélyedésről tanuskodik: a Farkas Tibor lelkiismeretes, komoly beszéde és a Marschall Ferenc rezignációja, amely férfiasan csendült ki a monoton hangzavarból, aztán... aztán slussz. Az unalom Szaharahomokja temeti be az ujsághasabokat. Ez a nemzetgyűlés első, várvavárt költségvetési vitájának mérlege. Mégsem volna helyes, tisztelt polgártársak, ha lesújtó látszatokból arra következtetnénk, hogy ez a meddő szófecsérlés és krónikus gondolatimpotencia a parlamentarizmus alkonyát jelenti. Természetes, hogy elsatnyul egy nemzetgyűlés, ahol a pártok nem meggyőzni, de legyőzni akarják egymást. Ahol egy tisztátalan választás közös bünei, tul a pártkeretekben is, összecsiszizelik a képviselő urakat. Ahol a kapacitáció üres formáság, mert minden mélyen átértzett igazságnál szebben szól a pártérdek. Ahol a demagógia, a gonosz elfogultság, a bárgyuság bömblése vakmerőbb és kérkedőbb, mint a lelkiismeret, tisztesség, tanultság és elhivatottság szava. És a jeges közöny, amely a nemzetgyűlés tanácskozásait fogadja, a maľomalatti feleselgetés mégsem a parlamentarizmus sülyedését, vagy éppen bukását jelenti. Csupán a képviselők kétharmadrészének bukását — a legközelebbi választásokon. Mert, ha most nem nyílik ki a szeme, tisztelt polgártárs, ugy, valóban megérdemli a nyílt szavazást.

Vasárnap délben óriási részvét mellett eltemették Ullmann Adolfot

(A Reggel tudósítójától.) Komor gyászpompába öltözött vasárnap reggelre a Hitelbank palotája. Egész éjszaka munkások dolgoztak, hogy fekete drapériával vonják be az épületet és a bank hatalmas pénztártermét alakították át a gyászszertartás céljaira. *Alpár Ignác* műépítész terveit szerint készült el a ravatalozó-terem, kétoldalt tribünöket emeltek és hosszú páholsorokat a gyászszertartáson résztvevők számára. Már 10 órakor hatalmas tömeg lepte el a Hitelbank József-terét és Dorottya-utcái frontját. Diszbe öltözött rendőrök szorították vissza a sokszáz főnyi közönséget, a meghívottak pedig a Ganz-Danubius és a Pamulygyár díszruház tüzoltói, a Magyar Általános Köszvényegyesülés bányászainak soraival között léphettek be a Hitelbank kapuján, ahol a bejáratnál báró Kornfeld Pál és Kovács Géza ügyvezető igazgatók fogadták az érkezőket. A gyászteremben a bank gyászruhába öltözött fiatalabb tisztviselői álltak sorfalat. A tribünök és a páholyok már jóval a szertartás megkezdése előtt zsúfolva voltak a gyászolókkal. A ravatal baloldalán volt az Ullmann-család páholya, majd emellett a Hitelbank érdekeltjeihez tartozó vállalatok vezérigazgatói és igazgatóinak volt fenttartva egy tribün.

A ravataltól jobbra külön kis páholyt építettek, ahol a Hitelbank igazgatósága: gróf Cziráky Antal, báró Harkányi János, gróf Andrássy Sándor, Pierre Chesson (Páris), dr. Domonyi Móric, dr. Egyri Aurél, dr. Hammer-schlag Pál (Wien), Klein Gyula, báró Kornfeld Pál, Kovács Géza, szegedi Lukács József, gróf Majláth József, Neurath Lajos (Wien), báró Rothschild Lajos (Wien), Strasser Sándor és Vida Jenő helyezkedtek el. A páholy mellett kis emelvényen József Ferenc főherceg halgatta végig a gyászszertartást. Székely László, József főherceg képviselőjének társaságában. A hátuk mögött álltak a kormány képviselőiben Bud János és Walkó Lajos miniszterek, a külföldön tartózkodó miniszterelnököket Bárczy István államtitkár képviselte. Ugyanitt, a terem jobboldalán helyezkedtek el a magyar közélet kitünőségei. Báró Wlassics Gyula, a közigazgatási bíróság elnöke, gróf Zichy János, báró Hazai Samu, Teleszky János, Fázsonyi Vilmos, báró Szurmay Sándor, báró Szerényi József, Berzeviczy Albert, Boöthy László, Kállay Tibor, Heintz Perenc, Bárczy István, Nagy Ferenc volt miniszterek, Ripka Ferenc kormánybiztos, gróf Széchenyi Emil vitéz, báró Skerlecz Iván zászlós-urak, Szatmáry Béla, a nemzetgyűlés elnöke, Pallavicini György őrnagy, Sándor Pál, Földi Béla képviselők, gróf Khuen Héderváry Sándor, gróf Karátszoni Jenő, herceg Odessalch Károly, Brabecz Gyula és Fráter Jenő altábornagyk. A magyar gazdasági élet előkelőségei közül Weiss Fülöp, Krausz Simon, báró Beck Marcel, Matkovits Sándor, Vékó Károly, Eber Ania, Ormódy Vilmos, Pásztor Miksa, ifj. Chorin Ferenc, Ernsey Károly, Fleissig Sándor, Fellner Henrik, Ban József, Hirsch Albert, Szarday-Róbert, Russo Ilés, Biró Pál, Tolnay Kornél, Hollós Ödön, Fehér Miksa, dr. Stein Emil, dr. Metzler Jenő, Gordon Róbert, Fenyő Miksa, Bogy Tivadar, báró Wolfner Tivadar, Wolfner Jenő, Nauthner Alfréd, báró Kornfeld Móric, báró Weiss Jenő, Tabakovics Dusan. A minisztériumok részéről: Vértessy Sándor, Fodor Jenő, Fenyvessy József, báró Wimmersperg Frigyes, Drasche-László Alfréd, Praznovszky Iván államtitkár jelentek meg. A külföldi gazdasági köröket Hugo Marcus, a Wiener Bankverein igazgatója, Leo Engländer, a prágai Böhmische Eskomptebank igazgatója, Max Kantor Bécsből, Louis Mannheim Párisból, Steiner Rudolf, a Bodenkreditanstalt igazgatója Bécsből, Leopold Pilezer vezérigazgató Bécsből és Szilassy Béla vezérigazgató Bernaggá tenni.

Tizenegy óráig zsúfolásig megtelt a hatalmas pénztárterem. Ekkor helyezkedett el a koporsó mögött az az ötven tagú küldöttség, amely báró Ullmann Adolf béla birtokáról Roth Ede

jószágigazgató, valamint a béla plébános, Toma István vezetésével vett részt a temetésen. A gyászszertartást Lazarus főként vezetésével az operai kórus gyászszolozsmái vezetik be, majd

Fischer főrabbi

lép a szószékre:

— Amilyen hűség, törhetetlen maggar volt — nyomon —, olyan hű és törhetetlen volt, mint zsidó, mint egyháznak. Ha, aki hűségességgel övta meg az ő személyében azokat a hagyományokat, amelyek reászallottak abból a patrius házból, amelyből származott.

Mindenütt, ha nem is szóval, hanem tőbbl: cselekedettel bizonyította, hogy ő hazafu és zsidó férfi. Mert nem a jelszavak, nem a hangzatos igék, amelyek üresek és szétpuffannak minden jelentőség nélkül, nem azok bizonyítják a mi hazaszeretettünket és a mi vallásos gondolkodásunkat, hanem a becsületesség, a jóság, a bekecserelesség, a megértés, az emberszeretet, a testvériség világmegdőlő és világszűkítő eszméi.

A főrabbi beszéde után a ravatal mellett elhelyezett feketedrapériás páholyból

Cziráký Antal gróf.

a Hitelbank ősz elnöke bucsuztatta könnyes szemmel Ullmann Adolfot:

— Annak az intézménynek, amely élén állott, kiváló férfi volt, akit nemcsak hazánkban, hanem messze, annak határain túl is az arra hivottak ismerték és minden időben megbecsülték. Intézetünk minden szálai az ő kezében összpontosultak és fáradságot nem ismerő ernyedetlen szorgalommal iparkodott a Hitelbankot nagyvá tenni.

Egész lényét, egyéniségét ennek az intézménynek áldozta a munkának ezen nemes férfi és az emberföltötti munka örülte meg nemes és jóságos szívével.

Könnyes szemekkel veszünk tőle bucsut.

A bank elnöke után

Klein Gyula

a Hitelbank ügyvezető igazgatósága és a bank érdekeltjeihez tartozó vállalatok nevében a következő bucsuztatót mondotta:

— Azoknak a nevében mondom bucsut, akiknek egész életüket szentelték! Hű akaratok maradni szelleméhez. Filozófiai magaslétról szemlélve az eseményeket, kerültek a hangzatos szavak. A gyári gépek mórja a gyász szonátáit alkul át; azt panasolja: az, aki bennünket életre keltett, nincs többé! És a komor gyári kőmönnyekből áradó fekete füst gyászfátyalként lebeg a levegőben... Hivatásodat a legideálisabban fogtad föl. Alkotásaidban is csak Tégéd láthatunk. Te tisztán idealizmusodat, etikailag és esztétikailag tökéletes érzésedet. A kapitalizmusnak képviselője voltál.

Szállard meggyőződésed volt, hogy csakis ez képes felszabadítani az emberben rejlő erőt a köz javára, csakis ez teszi lehetővé az egyén érvényesülését.

A vagyonszerzés nem volt számodra öncél. Az általad irányított vállalatok tökélet gyűjtöttek, hogy ez az ország közgazdaságát megtermékenyítse és az emberek százezreinek létét biztosítsa. Nagy volt felelősséged érzete és fokozódott ez, amint följebb és följebb haladtál élet-pályádon, amint hatalmi köröd tágult. A legnemesebb tradíciók letételezése voltál és előharcosa annak a világnézetnek, amely az erősek köz iránti kötelességérzésének fejlesztésében és nem a természet által is negált egyenlőségben keresi és reméli az emberiség boldogulását. Pályádát nehéz, válságos időben kezdted meg. Áldott, termékeny optimizmusod sok, nehéz helyzetet segített át. Hazánk katasztrófája nem törte meg erődet; bíztál a jövőben. Sajnos, a sors nem engedte meg, hogy Magyarországot föltámadását megörjéd. Es most, amikor az utolsó bucsuztató mondom, nem a világot átfelől, hatalmas elmét látom Benned, nem a csillogó pénzügyi tehetséget, amely annyiszor volt döntő befolyással az ország ügyeire, hanem a jóságos embert. Mi, akik évtizedeken át nap-nap után láttuk ténykedésedet, annyiszor tapasztaltuk, hogy Te, akinek acélos energiája szinte kifogyhatatlan volt.

ellágyultál, ha emberi szenvedésről volt szó.

Erőforrás voltál számunkra! Ha megingott a jövőbe vetett hitünk, Te voltál az, aki azt újból megszilárdítottad. Lelkünkben, szívünkben pótolhatatlan irt hagysz hátra.

Nekünk hagyományul marad puritánságod.

Az utókor számára hű, tiszta, a szeretettel áthatott ember mintaképe maradsz mindenkoron.

A Hitelbank tisztviselőinek nevében dr. Szendey Béla

igazgatóhelyettes mondott megható gyászbeszédet:

— A tisztviselői kar sorsát mindig szívében viselte. Ő tudta, érezte, hogy a tisztviselői kar, mint a gyermek a szülőjéhez, úgy tekint föl hozzá és ő ezt a rajongó ragaszkodást és szeretetet mindig méltányolta, alyai gondossággal és melegséggel viszonzotta. Ha segíteni kellett, késedelmet nem ismert, halasztást nem tűrt és sok érdek banktisztviselő családjának homlokáról az ő szava törölte le a gond verejtékét. Minden levél, minden virágszál, amely ravatalodat borítja, legyen egy-egy áldás, egy-egy imádság Teérted, a Te hálás, sűrű hűség emberé, munkatársaid részéről.

Ezután

Weisz Fülöp,

a Kereskedelmi Bank elnöke vett bucsut a Tébo nevében. Majd a gyászszertartás legszibemerkőbb része következett. Ullmann báró birtokának, Béla község plébánosa,

Toma István

bucsuztatást mondott a plébános mélyen átérző költséi erőjű beszéde és lenyűgöző ékeskedése az óriási gyászoló közönséget megindította, minden szembe könny szökött...

— A fekete gyászpompával megrakott temetőházba eljöttünk mi, annak

a kis magyar falunak küldöttsége, amelyet a Duna szigoru vana választ el tőltől a várostól

s amelynek szeretetében egy közös érzés egyesített minket Ullmann báróval: annak a darab magyar földnek törhetetlen szeretete. A mi munkát harangzúgás jelezte, annak a falunak hívó magyar népe meghuzatta a harangot, amint vész idején szokás, jelezni akarta azt, hogy az ország szívének dobbanása vészjeljesen állott meg egy pillanatra, mert oly erőt vesztett, oly embert sírat, aki ennek az országnak gyökereibe bírt az a halibórt adni, amelyetől a fa lombosodásnak indult. Mi látjuk Ullmann bárót a béla határ fekete ugarain sétálni, odahajolni a magyar rög fölé, amint hallgatta annak a földnek nagy tanítását, az emberi lét legnagyobb érzésére, amelyet szívébe écselt és örökké gyakorolt:

adal, adni és mindig adni, ez az emberi boldogság tetőfoka.

A modern ember a rafinált kultura parfümös levegőjében a természetföltötti lét örök és hatalmas gondolataival szemben nincs teherbírára berendezkedve. Ullmann báró több volt, mint modern ember,

ő az örök és egyetemes lét nagy távlatában olvasó bölcs ember volt.

Es amikor ő elvégezte a családjáért való munkának nagy részét és elvégezte Magyarország gazdasági megerősödésének azt a tiltáni küzdelmét, akkor ebből a kötevény fülledt levegőjéből a béla határba jött el pihenés és ott, annak a magányában társalgott az a földdel, amelyet egyből gyűltől, kincsének bőségét pártarolta, hogy az a föld megittasodva az ő szerető szívének áldozatától és áldozathétségétől, mentől többet tudjon teremni annak a föld népének, akit ő úgy szeretett, az ő szegényeknek, az ő kisgyaldának, az ő munkásainak, az ő tisztviselőinek, hogy annak a földnek természetével megadja az élet fontartó nagy erőt és abból mentől többet juttasson az áldott magyar földnek. Ullmann az anyaföldet, tulajdon nagy koporsóját, amely őt most elrejtí, tetto jótékonyágának forrásává, hogy

kenyér, megsegítő, magyarboldogító áldott kenyér legyen belőle mindazoknak, akiknek az élet megtagadta volna az ő jésztve nélkül a kenyér adását.

A plébános gyászbeszéde után leemelték a katalakról Ullmann báró fekete érekkoporsóját és megindult a gyászmenet. Hét koszorukocs közel 300 koszorut vitt a halottaskocsi előtt. A rendőrség nem tudta visszatartani a most már több ezer főre szaporodott tömeget, amely keresztültörve a kordont, beleveggyült a gyászmenetbe. Közvetlen a halottaskocsi után Rothschild Lajos báró, Kornfeld Pál báró, Klein Gyula és Neurath Lajos mentek, majd a Hitelbank tisztviselőkara következett. A gyászmenet a Gizella-teren, a Deák Ferenc-utcán, a Károly-köruton, Rákóczi-uton és a Köztemelő-uton végighaladva ért 1/2 óra felé a régi Kerepesi-uti izraelita temetőbe. Autók százai várak már itt a gyászmenetet. A temető bejáratánál az operai énekkar várakozott, bent a sirketben pedig közel ötszázan, kevés kivétellel ugyanazok a közéleti előkelőségek és gazdasági nagyságok vettek végső bucsut Ullmann Adolf bárótól, akik a Hitelbank előcsarnokában tartott gyászszertartáson is résztvettek. Ullmann Adolf bárót a családi sirboltba temették. A temetőben Fischer főrabbi mondott újabb beszédet, majd az operai kórus énekközben elföldelték Ullmann Adolf báró koporsóját.

Női kalapkellék-

üzlet tökéletes szakembert vezetői állásra fölvesz. Cim megtudható: Tenzernél, IV, Szervita-tér 8. szám alatt

40	FOGORVOS	40
szám		szám
R	Med. Univ.	R
E	Dr. Kovács S. és Barna I.	E
S	főorvos-fogorvos	S
Z	Budapest, VII, Erzsébet-körut 40-42	Z
L	Műfogak, fogorok teljesen szájpaddás nélkül.	L
E	Aranyhídok és koronák aranyat pótló fém-	E
T	ből is. Foghuzás, fogtűzés (plombálás),	T
R	érsztelenítés (altatással is). Műtétet es-	R
E	ten is fordultjon a legnagyobb bizalommal	E
IS	40 év óta fennálló rendelésünkbe. Vidékiek	IS
	szononkivül fogadtatnak, 10 évi jóállás i Rend-	
	kivül mérsékelt árak! Orvosi tanács díjtalan.	
	Rendelés d. e. 9-12-ig, d. u. 2-7-ig.	
	Vasár- és ünnepnap d. e. 10-1-ig.	
40	FOGORVOS	40
éves		éves
prakszis		prakszis

Fővárosi Operettszínház

Halló, Amerika!

Fővárosi Operettszínház

Gróf Károlyi József

vasárnapi beszámolóján kijelentette, hogy a nemzet megbizottjaként és az elnyomottak és szenvedők képviselőjében tartózkodott Lequeitőben

(A Reggel kiküldött tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap tartotta Székesfehérváron, a Szent István-teremben képviselői beszámolóját gróf Károlyi József, aki a múlt héten tért vissza Lequeitőből. A hatalmas terem zsúfolásig megtelt Székesfehérvár és környéke közönségének minden társadalmi osztályhoz és foglalkozáshoz tartozó rétegeivel. Gróf Károlyi József beszámolójára a legitímista politikusok közül senki sem kísértette el. Károlyi különben beszédében is utalt arra, hogy az a misszió, amelyet ő teljesít, kötelességvé teszi, hogy teljes mértékben pártatlan legyen. A gyűlés mindvégig nyugodtan folyt. Csak a királyi család említésekor hangzott föl a teremben lelkes éljenzés.

Délelőtt 11 órakor kezdődött a beszámoló. Dr. Szabady pártelnök megnyitó szavai után Mátray Rudolf gimnáziumi főigazgató üdvözölte gróf Károlyi Józsefet. A közönség nagy lelkesedéssel fogadta beszédét, amelyben arra utalt, hogy gróf Károlyi milyen fontos nemzeti hivatást teljesít a királyi család mellett. Amikor a szavakat mondotta:

„Királyság vagyunk, de nincs királyunk” — a közönség lelkesen éltette Ottót.

Ezután

Károlyi József gróf

tartotta meg beszámolóját és többek közt ezeket mondotta:

— Amikor Önök távollétemben megbízást adtak nekem, másik megbízást is vettem magamra. A távoli Madeira-szigetén

a haldokló koronás királynak ígéretet tettem arra, hogy elárvult családját elhagyni nem fogom.

Az első képviselői éveket még itt töltöttem, gondolván, hogy a királyi család Spanyolországban biztonságban van. A közéletben inkább szemlélő voltam, mint résztvevő. A küzdelmeknek és belső politikai harcoknak lángjai ekkor magasra lobogtak, de nekem sem hazafiságom, sem vérmérsékletem, sem meggyőződés nem engedte, hogy jobbról vagy balról a túlzókhöz csatlakozzam. Mérsékelni a szenvedélyeket nem lehet, azoknak ki kellett tombolni magukat és csak az idő jöhetett orvosul. En ez alatt azzal a gondolattal foglalkoztam, hogy egyszerű polgárként osztom meg azt a számkivetést, amely a királyi családnak jutott és megbízásomat visszaadom. Sokáig töprengve, azonban beláttam, hogy a két megbízás között nincs ellentét, mert én csak az önök megbízása alapján valósíthatom meg ígéreteimet, csak

a nemzet megbizottjaként

lehetek ott. Csak így érezhettem, hogy a nemzet minden tagjának követő vagyok, ha önök nekem erre jogalapot adnak. En a teljes Magyarországot akarom odavinni. A magam meggyőződését magamba fojtom és csak azt az eszmét fogom hirdetni, amely a nemzet egyetemének érdeke. Egyházzammak hái fa vagyok, de

én ott nem képviselek katolikus érdeket, hanem olyat, amely magába foglal minden felekezethez tartozó magyart.

Ösi családból származom, de nem a főnemesi osztályt képviselem ott,

inkább az elnyomottak, a szenvedők képviselője akarok lenni.

(Zajos éljenzés.) Nemcsak a magyar fajt akarom ott képviselni, hanem minden népet, amely a magyar államhoz való hűségben a szent korona alatt egységes nemzetet alkotott. Csak ez az egyetértés hozhatja vissza azt, amit mindnyájan siratunk.

— Szent a hitem, hogy a haza csak a régi alkotmány keretei között támadhat föl újra.

Ezért vagyok föltétlen híve a törvényes, alkotmányos jogrend helyreállításának. Nem a király érdekében kívánjuk az ő visszatérését. A királyi család sokkal nagyobb nyugalomban élhetne külföldön, mint ebben a rettenetesen szédült Középeurópában, ebben az agyon-sanyargatott siralomvölgyben és mégis idevágynak vissza. A jogfolytonosság nem a király, hanem a nemzet érdeke.

— Ne gondolják, hogy erőszakkal akarjuk visszahozni a királyt. Csak az országgyűlés koronázhat, más alkotmányos visszatérés nincs.

Forradalmi trónkövetelők, Balkán-királyok csinalhatnak ilyet, de akik a magyar szent korona trónja jogilag megillet, az csak az alkotmány szerint foglalhatja el Magyarország trónját.

Minden erőszakos gondolat távol áll attól a fejedelmi nőtől is, aki a királynak gyámja és anyja.

— Az ifjú király a német nyelven és irodalomtörténeten kívül minden tantárgyat magyarul tanul. A magyar, német, horvát és némileg francia nyelven kívül más nyelvet nem beszél. Azokat a híreket, mintha cseh nevelő volna mellette, a leghatározottabban megcá-

Ciankálival megmérgezte magát egy fővárosi ügyvéd a Royal-szállóban

Eltőzsdézte fivére vagyonát, ezért vált meg az élettől — Hátrahagyott levelében egy bíról idézést megküldött egyik kliensének

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap estefelé holtan találták a Royal-szálló IV. emeleti 420. számú szobáscsúszójában dr. Fuchs Izso budapesti ügyvédet. Az ügyvéd magabazárkózott, szótlan természetű volt s csak bucsuleveléből derült ki, hogy miért vált meg az élettől.

Dr. Fuchs Izso 1924 november óta lakik a Royal-szálló IV. emeleti kis szobájában, mert nem tudott lakást találni. A 43 éves ügyvéd, aki Nyitrairól származott Budapestre, résztvett a háborúban s a hadseregből 1917-ben tüdőcsúszurujja miatt bocsátották el. Akkor szobát bérelt a Géza-utcában, dr. Milkó Lajos ügyvéd édesanyjánál. A háború végével hazatért dr. Milkó Lajos is és ekkor úgy egyeztek meg, hogy

miadkettőjük irodája Fuchs hónaposszobájában lesz.

A két ügyvédi iroda az egy szobában békésen megfér egymás mellett, de Fuchs most már lakásul a szobát nem használhatta. Végül a Royal-szállóban telepedett le. A csöndes életű ember személyes ügyeiről Milkóék és a szálló személyzete alig tudott valamit. Szombaton éjjel szokása ellenére későn jött haza, éjjelközül és szokatlanul vidám volt. Ezért vasárnap a szobalányok nem is zavarták. Délután 5 óra körül azonban az egyik szobalány véletlenül megrögzette ajtaját és hogy ne haragítsa meg a jó lakót, nyomban benyitott és beszólt a szobába:

— Bocsánatot kérek, véletlenül háborgattam. Fuchs dr. azonban nem felelt. A szobalány folygijotia a villanyt és ekkor megdöbbenve látta, hogy

Fuchs eltorzult, halottfehér arccal fekszik ágyán

Gyorsan hívták a szálló igazgatóját, telefonáltak a rendőrségért és a rendőri bizottság a rendőrorvossal megállapította, hogy dr. Fuchs Izso megmérgezte magát. Éjjeli szekrényén egy poharat találtak, amelyben kevés folyadék maradt. A rendőrorvos konstatálta, hogy

a pohárban ciankali volt

és az öngyilkos a pohár egész tartalmát kiitta. Ez még délelőtt történhetett s a súlyos mérég azonnal megölte a szerencsétlen ügyvédet. Az öngyilkos asztalán

két levelet találtak és zsebeiben mindössze 40.000 koronát.

Az egyik levelet egy nyitrai rokonához intézte, a másik levél egy kliensének szól, a Csókai, Berger és Társa cégnek.

A pontos ügyvéd halála előtt is arra gondolt, hogy híven elintézzé kliense ügyét,

levelében figyelmezteti ügyfelét, hogy ügyében 19-én lesz a tárgyalás, ott pontosan jelenjen meg és mellékelten elküldi a bíróság idézését. A másik levélből kiderül, hogy

folom. A királynéről azt híresztelik, hogy politikai küldöncök forognak körülötte. Az én odajövetelem előtt három-négy hét előtt törvényt eseményekről sem volt informálva. Az özszes magyar napilapokat odajáratom, magam jegyzem ki a fontosabb híreket és minden nap előadom a királynénak. Öfelsége levelezését én bontom föl, leveleit én adom postára és állíthatom, hogy politikai kérdésekről nincs bennük szó.

A nyolc gyermek nevelése elég gondot ad neki.

— A család a ráckevei királyi birtok jövedelmére van utalva. Aranyvalutájú országban élnek, havi 10.000 pezeta, tehát körülbelül ugyanannyi aranykorona áll rendelkezésükre a megélhetéshez. Meg tudnak élni, de fényűzés nincs. Talán a jóisten különös kegyelme, hogy engem egy 12 éves, fogékony lelkű gyermek mellé helyezett, akinek lelkébe tudom csepegtetni a magyar nemzet minden fájdalmát, gondját, vágyát. De azt mondják sokan, hogy ezek a kérdések nem aktuálisak, ezeknek fölvetése a küllellenség előtt veszélyezteti az ország érdekeit. Kérdem, lehet-e egy nemzetnek megtiltani azt, hogy saját jövőjének az útjait keresse. Kell, igenis kell a jövő tervével foglalkozni, de intő szavakat intézek azokhoz is, akik türelmetlenül akarják ezt a kérdést megoldani. Nem áll érdekében sem a királyi gyermeknek, sem a magyar nemzetnek semmiféle erőszakos megoldás. Ennek a kérdésnek meg kell érnie, hogy mindenkinek a szeméből kicsillogjon, hogy „itt az ideje” és akkor emelt fővel fogunk koronázni.

Gróf Károlyi József beszédét a közönség lelkesedéssel fogadta. Ezután dr. Kepes János közjegyző biztositotta a képviselőt Székesfehérvár osztatlan bizalmáról,

azért lett öngyilkos, mert fivére pénzét elvesztette a tőzsdén.

Ez a levél Fuchs Nándor, Nyitra címre szól és ebben az öngyilkos ügyvéd ezt írja:

Kedves bátyám!

Bocsáss meg, kérek, ne haragudj tettemért. Kénytelen vagyok bevallani tettemet, hogy a nálam levő értékpapírjaidat eltőzsdéztem. Ez annyira elkészerített, hogy már a multkor, amikor itt voltál, morfiúmmal meg akartam mérgezni magamat, azonban a morfiúmm csak fejfájást okozott. Most ciankálit szereztem s ezzel végzek magammal. Bocsáss meg, nem bírom elviselni, hogy vagyonodat elvesztettem.

Tizennyolcmilliárdos bűnügyi zárlatot rendeltek el a Sideron-ügyben

(A Reggel tudósítójától.) Dr. Bartha Gyula rendőrtanácsos vasárnap is folytatta a letartóztatott vaskereskedők ügyében a nyomozást. Kihallgatták újra a Sideron Rt. vezérigazgatóját, Deutsch Jakabot, valamint Takács Oszkárt és a Donáth és Révész-cég egyik tulajdonosát, Donáth Ferencet. A három letartóztatott vaskereskedőt ma délben kísérik át az ügyészségre. Miután az eddig bejelentett károk összege 18 milliárd korona, Bartha tanácsos 18 milliárd korona erejéig mind a három vaskereskedőnél bűnügyi zárlatot foganatosít.

Kubla Richard

a prágai Operaház tenoristájának vendégjátéka

a Városi Színházban

Pénteken, február 13-án

Máthé Rózsi

a wien Volkoper művésznőjének vendégfőléptével

CARMEN

Hétfőn, február 16-án

Parasztbecsület Bajazzó

Zsufolt házak

minden este
a

TERÉZKÖRUTI SZINPADON

Kezdeté 1/9 órakor
Telefon 65-54

A Zerkovitz elleni hajsza szinte öngyilkosságba kergette a népszerű komponistát

Zerkovitz Béla vérző vallomása életéről, dalairól, szenvedéseiről

(A Reggel munkatársától.) Szombat éjjel a köruton mentem hazafelé. Két férfi haladt előttem; csöndesen diskuráltak. Egyszer csak azt mondja az egyik a másiknak:

— *Barátom, öngyilkos leszek. Kinek mondom el, ki hallgatja meg, hogy mennyi igazság-ülanság van a földön...*

A férfi, aki ezeket mondotta barátjának a téli éjszakában, kitűnően öltözött uriember volt, prémes télikabát volt rajta, fején fekete keménykalap, fehér selyemsál világított a nyakán. Anyagi gondjai volnának? Vagy szerelmi bánata van? Milyen lehet az arca? Elébe kerültem.

A panaszkodó uriember — Zerkovitz Béla volt.

— Béla, mi baj van?

A két férfi megállott. Zerkovitz rámmézett, a szemé tele volt könnyel. Mi baj van? — kérdeztem mégegyszer. Belémkarolt. Így mentünk néhány lépést szótlannal.

— Kérlek — kezdte fáradtan, akadozva —, gyere föl hozzám, egy félóra csak. Beszélgetni szeretnék egy kicsit veled. *Olyan nehéz a szívem...* Néhány perc múlva fönt voltunk a lakásban. Zerkovitz most már nyugodtabb volt, cigarettára gyújtottunk és beszélgetni kezdtünk.

— ... Most már, hogy itthon vagyok, már le is esillapodtam — mondta Zerkovitz. — Ott lent az utcán egy társasággal találkoztunk, mentek valahonét hazafelé, elől két hölgy ment egy-másbakarolva, képzeld, azt énekeltek, hogy: *„A kedvem ma olyan lila...”* Tudod, mikor irtam? És tudod, hányat irtam *ilyet*? Időzz!

A falon aranyrámában egy okirat:

— Zerkovitz Béla zeneszerző urat 200-ik opuszának megjelentése alkalmából hódolatteljes tisztelettel és szeretettel üdvözljük. Ennek a 200 zeneműnek nyomdai sokszorosítása több mint 2,000,000 példányban nemcsak igen kellemes szórakozást szolgált az ország legszélesebb rétegeinek, hanem egyúttal az általunk Magyarországon meghonosított hangjegymetszést és hangjegyműnyomást hatékonyan föllendítette, a magyar munkának új keresztforrását bővítette, és a magyar papírgyártásnak is segített új téren újat teremteni.

Pestl Kényvnyomda Rt.

Kovácsi Sándor, elnök.

Dr. Lovag Falk Zsigmond, vezérigazgató.

— Hát ez szép — mondtam. — De hát, hol itt a baj?

— Az itt a baj — felelte csöndesen Zerkovitz —, hogy 25 esztendő keserves, komoly munka után *bélyeget sütöttek a homlokomra: hogy soha életemben nem tudtam zenét szerzeni.* Hát most neked, itt ezen az éjszakán, kétségbeesve kiálom a földbe, hogy *ez nem igaz és most rögtön itt be is bizonyítom.* Csak egyet akarok előrebocsátani: *én nem lehetek róla, hogy zeneszerző vagyok.* Én építész voltam, úgy sodródtam bele az egészbe ártatlanul,

mire észrevettem magam, már mindenütt énekeltek a dolgaimat

és ahova mentem, mindenütt kérdőjelek meredtek felém, hogy mi lesz tovább, mikor jön az új szám. És most — részeg is vagyok egy kicsit — ráütök a melleme és ráütök az asztalra és kijelentem, *hogy nekem igenis érdekem vannak, mert*

én magyarosítottam meg a német varietét.

A „Kató, szívem szép Katája“ volt az első ilyen dalom. *Baumann Károly* ugyyszólván máriól-holnapra adta elő. Evekig maradt műsoron ez a dal és ettől a pillanattól kezdve *Baumann* soha többé német kuplét nem énekelt. Az akkoriiban teljesen jelentéktelen és névtelen *Gyárfás Dezsőnek* sem azzal a cézzal irtam a nó-

tákat, hogy híres legyek. Ott állottam az új műgyetem állásfái között, amikor Gyárfás kijött hozzám és megkért:

— *Mérnök ur, kérem, segítsen rajtam, egy pályázaton kell résztvennem, írjon nekem egy kuplét!*

És a Fővárosi Orfeum kuplépályázatán, amelyen az összes akkori magyar kómikusok résztvettek.

Gyárfás Dezső lett másfél óra alatt az ország első kómikusa — a „Berger Zsigá“-val.

Hálából a „Berger Zsigá“ nagy sikeréért megírtam neki a *„Hulló falavet“-et.* Ide nézz!

A falon rámban egy angol kóta: *„Falling leaves“* Song and music by Béla Zerkovitz, Chappel Co. London 1910.

— Ezt a dalomat — folytatja tovább Zerkovitz — *a világ minden nyelvére énekeltek.* Egymásután jelenkeztek ezután nálam a kómikusok, mindegyik kuplét kért. Akkoriban működött Pesten Aalbach *német-nyelven szargon-műsorával.* Aalbachot egész nyáron át, 3 hónapig, tanítottam a „Most, amikor minden virág nyílik“ című dalomra, itt a falon a német kiadása: *„Fliederlied“*. — *300,000 példányt adtak el belőle.* Ettől kezdve Aalbach sem énekelt többé németül. A *„Fliederlied“* pedig mindenüvé megnyitotta nekem az utat a külföldre, a Bárd-cég, amelytől

összesen 50 koronát kaptam

ezért a dalért, s amelynek akkoriban rosszul ment, ezzel a dallal szanálta magát. Aalbach és Gyárfás között ekkor nemes verseny indult meg, Aalbach énekelte az *„En és a holdvilág“-ot,* Gyárfás a *„Látta-e már Budapestet éjjel“-t.* A versenyben Gyárfás lett a győztes, aki különösen a szerzőz dalaimat hallatlanul finoman énekelte. Neki irtam a *„Sokszor úgy szeretnék sírni“-t,* a *„Sorrento“-dall,* a *„Fáradt vagyok, unatkozom“* című dalomat. Egymás után megírtam — és most csak azokat a dalokat említem, amelyekre mindenki emlékszik — *„Darunadár ha elszállsz délfelé“, „Asszony, asszony, esőkos-*

asszony“, „Bözi ne sirjon“, „Gyere, te niemand“, „Kalapomon piros róza“, „Párisban huncut a lány“, „Unceli, smuncili“, „Te szóke gyerek“, „Nem tudom mi az oka, tán a tavasz“, „Fecském, hova szállsz“, „Panama Manó“, „A bankfiu“, „És azóta nem bírok magammal“, „Elmúlt a legszebb álmom, gondolj rám“, „A kedvem ma olyan lila“, „A szívem, a szívem, elvesztettem én“, „Tanulj meg fieszkám komédiázni“ című dalaimat, amelyeknek én irtam valamennyinek a szövegét is. Nincsen olyan híres magyar énekes-színész vagy színésznő, aki ne énekelte volna a számaimat.

Ezeknek én irtam valamennyinek a szövegét is.

Már a suszterinasok is énekeltek a dalaimat, akkor határozottam el *Mérey Adolf* rábeszélésére, aki a legjobban bízott bennem, hogy operettet is írjak. Így született az *„Aranyeső“.* A *„Szépszorszép“,* az *„Aranymadár“,* a *„Katonadolog“* kisebb-nagyobb sikereim túl a publikum osztatlan szeretetét az *„Árvácska“* című darabomnál éreztem először, amelyben először állottak teljes értékű művészek, megértő munkatársak rendelkezésére. Biztatók és vállvergetők egyformán mellém állottak és már-már azt kezdtem hinni, hogy

ennyi munka után legalább emelt fővel járhatok az emberek között,

de egy délutáni újság ezt a jogomat is kétségbevetta. Az első napokban, amikor a líaim előtt kellett, hogy megvédjem az apjuk becsületét — hiszen már akkorak, hogy újságot is olvasnak —, azt hittem, nincs más kiút, mint az a szó, amit ott lent az éjszakában hallottál tőlem... Mert bevallom, úgy éreztem, hogy minden összeomlott fölöttem. De azóta már összezedtem magam, meg aztán a publikum, ha a színházból kijön, az én dalaimat dudolja és nem azt az *„esz-tám-tám, esz-tám-tám“-ot,* amit a zenekar kíséretként hozzádünnyög. Még sajnog, még szaggat, — de már készen van az új operettem: *„A nőta vége“.* Április 5-én lesz a bemutatója a Városi Színházban és a fő férfiszerepet — *Kiss Ferenc fogja énekelni...*

Hajnalodott, amikor az óshaju Zerkovitztól elbucusztam. *Biztos, hogy neki van igaza,* elbucusztam. Akárki akármit beszél, mégis csak mindenki tudja legalább egy dalát könyv nélkül. *Egészen biztos, hogy neki van igaza.* Egyed Zoltán.

Nem büntetik a passzív képviselőket illetményeik levonásával

Távollétük igazolásául elfogadják a politikai és erkölcsi okokat

(A Reggel tudósítójától.) Amikor a miniszterelnök elutasításakor *Vass József* népjóléti minisztert bizta meg helyettesítésével, politikai körökben nagy várakozással tekintettek a helyettes miniszterelnök működése elé, mert arra számítottak, hogy *Vass miniszter, aki a titkos választójog híve és így ezen a téren Bethlennél közelebb áll a passzivitásba vonult ellenzékhez, rövid időn belül sikerrel kecsgető akciót fog indítani a pártközi béke megteremtésére.* Ez akció lehetőségéről

a kormányhoz egészen közelálló helyen

a következőket mondták *A Reggel* munkatársának:

— A miniszterelnök Genfbe való elutazása előtt *szabadkezelt adott helyettesének abban az irányban, hogy a pártközi béke biztosítására megbeszéléseket folytasson.* Bethlen grófnak álláspontja azonban változatlanul az, hogy politikai engedmény nem lehet ára a pártközi békének

és ezt az álláspontot magáéva tette a helyettes miniszterelnök is. Tekintettel tehát arra, hogy politikai követelések teljesítéséről nem lehet szó, *Vass miniszter csak abban az esetben vállalkozhatnék bármiféle „békeakció“ megindítására, ha a passzivitásba vonult ellenzéknek egyik vagy másik tagja részéről kezdeményező lépés történne.* Annyi bizonyos, hogy

a helyettes miniszterelnök a legnagyobb megértéssel óhajtja kezelni ezt az ügyet, amely a legutóbbi katalógusolvasással és a távollévő képviselők illetményeinek esetleges levonásával elmérgesedni látszott.

A nemzetgyűlés elnöksége ugyanis kezdetben arra az álláspontra helyezkedett, hogy a passzív képviselőknek azt az indoklását, amely szerint *„politikai és erkölcsi okból“* nem vesznek részt a parlament munkájában, *nem fogadják el és ennek következtében minden egyes passzív képviselő negyedévi illetményeiből napi 200,000—200,000 koronát levontak volna.* A passzív ellenzék jóelőre

mint „politikai zsarolást“ bélyegezte meg ezt az eljárást, amelyre azonban aligha fog sor kerülni.

A kormány ugyanis nemcsak hogy nem helyesli, hogy *Petrovics Gyula* a mai körülmények között fölidézze a katalógusolvasás rémét, hanem közben óhajt járnai *Scitovszky Béla* házelnöknel is, hogy

a katalógusolvasásnál távollévő képviselőkre nézve ne vonják le a távollétnek anyagi következményeit, másszóval a legliberálisabban járjanak el a távollét igazolásánál.

Vass helyettes miniszterelnök még a nemzetgyűlés keddi ülése előtt *alkalmat fog találni arra, hogy a házelnökkel tanácskozzék ebben a kérdésben és a tanácskozásnak kétségtelenül az lesz az eredménye, hogy*

a passzív ellenzék „politikai és erkölcsi okait“ is elfogadják a távollét igazolásánál, vagyis semmit sem fognak levonni a passzivitásba vonult ellenzék tagjainak illetményeiből.

Kézfertőtlenítésre legalkalmasabb a

Mielőtt paplant vásárolna,

Sándor „Ideál“ paplangyár, IV, Kammermayer Károly-utca 1. szám (Központi városháza)

először hozzánk jöjjen és győződjön meg az „Ideál“ paplan minőségéről és árairól. — Cégünk ötven éve áll fenn

Fővárosi
Operettszínház

Halló, Amerika!

Fővárosi
Operettszínház

Bud miniszter külön törvényjavaslatban kap fölhatalmazást a tőzsdeadó leszállítására és a részvények értékminimumának megállapítására

Az appropriációs törvényjavaslat intézkedései alapján egész sor fontos rendeletet bocsát ki a pénzügyminiszter

(A Reggel tudósítójától.) A nemzetgyűlés kedden délelőtt folytatja a költségvetés tárgyalását és a kormány úgy számítja, hogy kedden a belügyi és kereskedelmi tárca, szerdán a földművelésügyi, csütörtökön a népjóléti és a honvédelmi, pénteken pedig a pénzügyi tárca költségvetése is tető alá kerül, vagyis

a költségvetés részletes vitája péntekre fejeződik be.

Bud János pénzügyminiszter már csütörtökön, de esetleg csak a költségvetés megszavazása után terjeszti elő az ugynevezett

appropriációs törvényjavaslatot,

amely a költségvetés felhasználására vonatkozó meghatalmazást tartalmazza. E törvényjavaslatnak azonban nem csupán formális jelentősége lesz, mert

számos olyan szakaszból áll, amelyek rendkívül fontos pénzügyi és gazdasági intézkedésekre adnak a kormánynak, illetőleg a pénzügyminiszternek fölhatalmazást.

Az appropriációs törvényjavaslat már elkészült és a Reggel-nek módjában van, hogy a javaslat legfontosabb rendelkezéseit a következőkben részletesen ismertesse:

Az appropriációs törvényjavaslatnak fontos intézkedése az ugynevezett

virement, vagyis a hitelátruházás,

amely lehetővé teszi, hogy az egyes rovatoknál fennmaradó költségvetési összegeket más rovatok javára lehessen átirni. Szükségessé vált az is, hogy

a legfőbb állami számvevőszék hatáskörét bizonyos mértékben csökkentse a kormány,

természetesen csak ott, ahol a nélkülözhető munka nagy költséggel jár. Ezen az alapon megszünteti a javaslat a külképviseleti hatóságoknál tartott hivatalvizsgálatot, amit a külügyminisztérium időről-időre egyébként is elvegez és így a legfőbb állami számvevőszéknek a jövőben már csak az lesz a feladata, hogy a külügyminisztérium vizsgálatának anyagát időnként fölvizsgálja, míg a költséges külföldi utazások mellőzhetőek lesznek. Utólagosan jóváhagyja az appropriációs javaslat egyes fölsőlegessé vált állami ingatlanok eladását, valamint a gödöllői állami birtokrésznek a premontreiek használatára való ideiglenes átengedését. Intézkedik a javaslat arról is, hogy az 1924-25. évi költségvetési előirányzatba föl nem vett állami gabonakvótá fölszámolásából, valamint

a vagyonváltás és a kényszerkölcsön hátralékaiból befolyó 15.000.000 aranykorona miképpen használtsák föl a Máv. és az állami üzemek forgótőkéjének szaporítására, tanyai iskolák föllállítására, valamint tenyészállatok vásárlására.

Márciusban megjelenik az a pénzügyminiszteri rendelet, amely kötelezően írja elő az aranymérleg készítését és ezért a pénzügyminiszternek fölhatalmazást kell kapnia az appropriációs javaslatban arra is, hogy

a viszonyokhoz képest rendelettel állapíthassa meg a részvényösszevonásokból eredő egyes részvények értékminimumát,

amire az aranymérleg valódiságának megállapítása céljából is szükség van. A kormány az értékminimum megállapításával azt is elóhajtja érni, hogy

a jelentéktelen vállalatokat távoltartja a részvénytársasági vállalkozástól, illetően megakadályozza azt, hogy mindenféle megbízhatatlan vállalkozások részvénytársasági formában alakulhassanak meg.

Kereskedelmi törvényünk, amelyet most dolgoznak át az igazságügyminisztériumban, nem ismeri a korlátolt felelősségű társaság intézményét. A nemzetgyűlés tehát az appropriációs törvény idevágó szakasza alapján

utasítani fogja az igazságügyi és a kereskedelemügyi minisztert, hogy a korlátolt felelősségű társaságra vonatkozóan törvényjavaslatot dolgozzon ki.

Az aranymérleggel kapcsolatos az a fölhatalmazási szakasz is, hogy

a kényszerítő okból keresztülvitt egyesületeknek elengedhetők vagy legalább is mérsékelhetők legyenek a fizetendő illetékek.

Ezzel egyik lényeges kívánsága teljesül a vál-

latatoknak, amelyek előre látják, hogy a kötelező aranymérlegkészítés sok vállalat fuziójára fog vezetni. Egyik legfontosabb része az appropriációs törvényjavaslatnak az, amelyben fölhatalmazást nyer a pénzügyminiszter, hogy

az értékpapírforgalmi adót, az ugynevezett tőzsdeadót a gazdasági viszonyokhoz mértén rendezetileg szállíthassa le.

E szakasz indokolása az, hogy a tőzsde forgalmának változó arányai a tőzsdeadónak bizonyos rugalmassága teszik szükségessé és ezért kell a pénzügyminisztert fölhatalmazni arra, hogy a tőzsdeadót időről-időre újból állapíthassa meg. Az első, második, harmadik és negyedik fizetési osztályba tartozó köztisztviselőknek három évig kellett eddig várakozniok, amíg felsőbb fizetési fokozatot érthettek el. Ezt a várakozási időt az appropriációs javaslat, különösen az igazságügyi szolgálatban levő legmagasabb rangú bírákra való tekintettel, két esztendőre csökkentti. A postatakarékpénztár tanácsát, amelyet az 1923. évi XXXIII. törvények értelmében már régóta elnöki értekezlet helyettesít, megszünteti a javaslat és a pénzügyminiszter fölhatalmazást kap arra is, hogy a postatakarékpénztár ügykörét úgy bővítsék ki, hogy ezentúl a postatakarékpénztár hatáskörébe tartozzanak a zálogházak és az állami árverési termek is.

Itt említjük meg, hogy Bud pénzügyminiszter az appropriációs törvényjavaslatot hosszabb beszéd kíséretében fogja a nemzetgyűlésnek benyújtani és a törvényben nyert fölhatalmazás alapján

a fontos pénzügyi rendeleteknek egész sorát fogja rövid időn belül kibocsátani.

Ripka vasárnap Budán újra lesújtó kritikát mondott Wolffékról

„A nemzeti keresztény gondolatból akartak megélni!“

Miért hagyta ott Baránszky Gyula a keresztény községi pártot?

(A Reggel tudósítójától.) A Ripka Ferenc kormánybiztos vezetése álló polgári párt az I. választókerületben, a Déli vasút helyiségében levő Budai Társaskörben, vasárnap délelőtt tartotta alakuló gyűlését. Az alakulásnak azért tulajdonítottak nagyobb fontosságot, mert épepp Wolff Károly bevezetői hírdetett felszólalásán a Vár egy részéről van szó, amelyet a keresztény községi párt erősségének tartanak ma is. Az alakuló gyűlést dr. Baránszky Gyula nyitotta meg, aki megkötölte, hogy miért hagyta ott Wolffék tábort.

A keresztény községi párt — ugymond — négy éven át csak gyűlölködött és szította a széthúzás szellemét, de alkotni semmit sem tudott!

Minket nem azért küldtek be a polgárok a város házára, hogy a saját érdekeinket szolgáljuk, hanem, hogy a polgárság akaratait érvényesítsük. A főváros törvényhatósága a Wolff-rezsim alatt állandóan oktan ellenzéki politikát folytatott és ez volt az egyik oka, hogy nem tudott boldogulni.

Dr. Ripka Ferenc

azzal kezdte beszédét, hogy a budai polgárság visszaóhajtja nagynevű városvezéreinek, néhai Szebeny Antalnak, Hegedűs Jánosnak és Kanter Károlynak szellemét. Ez a három férfi váltotta ki Budán az igazi nemzeti és keresztény gondolatot a községi életben. Miért nem sikerült ez az elmúlt törvényhatósági rezsimben is? Azért, mert amíg az említett három nagynevű budai vezérünk a keresztény nemzeti gondolatot csak célnak tekintette, addig az elmúlt rezsim azt eszköznek tekintette és meg is akart élni belőle. Ez a gondolat pedig nem a romboló, nem a széthúzó erőket jelenti. Nem lehet kifelé nemzeti, kereszténynek lenni, befelé pedig nem keresztény módon élni. Mindenki várja a mentőkezet, amely ezen sivárságból kivezessen bennünket. Meg kell állítani a gyűlölködést, a rombolás munkáját! (Ugy van! Hosszantartó

taps.) Községi programunk kardinális pontja, hogy a nagypolitikát ki kell küszöbölni a törvényhatóság terméből és a törvényhatóságot vissza kell adni nagy szociális hivatásának.

Nem a felekezeti, nem a faji kérdések, hanem a megélhetés kérdése a fontos!

A város életében előforduló kérdések 90%-a gazdasági természetű, tehát a gazdasági kérdést kell a törvényhatósági élet tengelyébe állítani. Ripka ezután arról beszélt, hogy a város házában a tultengő üzemi politikát vissza kell szorítani abba a mederbe, amelybe való. A kereskedő és iparos a városban ma a legnagyobb versenytársát látja. Ezt meg kell szüntetni. Buda jövődjére egy nagy világfürdő létesítéséhez van kötvé. Ezt a közeljövőben meg kell valósítani. Előbb azonban

a polgárságnak itéletet kell mondania a gyűlölködésről, a meddő demagógiáról.

Oda kell kiáltania, hogy legyen vége a gyűlölködésnek, mert mi építeni, haladni, fejlődni akarunk. (Hosszantartó taps.)

Cercle des Etrangers

Erzsébet-körút 35. Telefon: József 78-23
Igazgató: Kádár Miklós

THE 6 CLARIONS

eredeti amerikai Jazz-Band zenéjére
kizárólag az uri közönség táncol
MISS ARISONA
Maestro Rozsnyai and Little Hercules
Mimi Shorp, Mia Santos, Hansi Merkl
főléptével

Záróra hétfőn, szerdán és pénteken
reggel 5 órakor

Pécsi utasok figyelmébe!

A Danántuli Szállodal és Elelmiszerüzemi Rt. tulajdonát képező

pécsi "Pannonia"-szálloda

gyökeresen renoválva újra megnyitott és mérsékelt árak mellett az utazó közönség rendelkezésére áll

Kegyelembecsült **Hölgyeim és Uraim!**
CSAK AZ UDVARBAN
az olcsó maradékvásárban
BUDAPEST, VI, KIRÁLY-UTCA 32. SZÁM
Alant felsorolt legkiválóbb cikkeinket mely tisztelettel ajánljuk

3 méter kitűnő férfiföltőnyiszövet, összesen	185.000 K
3 méter divatos női kelme, összesen	117.000 K
3 méter kelengyevászon, összesen	44.700 K
3 méter francia mosódelén, összesen	49.500 K
3 darab kész lepedő, összesen ..	194.400 K
3 darab törülköző, összesen ...	57.000 K

U. m. pohártörlek 12.500, zsebkendők 6200, duplaszélű batist-chiffon 32.500, bőrerős anginok, zsefrok, kanavászk 22.500, kézfestők 17.800, klottok, barehettek, raglán, velour és kosztümkelmülönlegességek minden elfogadható árban

Legjobb
svájci órák
óriási választékban, békeminőségben.
Javitások saját műhelyemben legjobban készíttetnek.
Schönwald Imre
IV. kerület, Bécsi-utca 5. szám, Deak Ferenc-utca sarok

Uj Elvestad-kötet a Detektivregények sorozatban **A veszedelmes Barra** Kapható minden lapelárusítónál **Ára 10.000 K**

HIREK

Irredenta- és fajvédőünnepély az Ernst-muzeumban

— Irta Márkus László —

Most szép irredenta- és fajvédőünnepély volt az Ernst-muzeumban: megnyílt a Rudnay Gyula és a Pásztor János gyűjteményes kiállítása. Egy festő és egy szobrász, törzsköcs magyarok, talán egy kis szláv beszűremkedést leszámítva, fajmagyarok. — Politikai nézetüket nem ismerem, lehet, hogy nincs is nekik, az is lehet, hogy zsidóbérencek, vagy esetleg rothadt keresztények, akik még egyetlen zsidót se robbantottak föl, így hát nem merem őket a Zsirka-Lehner-Kiss Menyhért nagyságához mérni. De talán az a rothadt Európa észreveszi őket, s amidőn minden oláh, cseh és szerb kultúra fölött magasan a magyar lélek általuk dicsőséggel testesül remek művekben, ha talán Hitler és Ludendorff nem is, de a nemzetközi destrukció a szükségserű, a végzetlenné rendelt, a friss tehetséggel föllükerekedni hivatott Nagymagyarországot ismeri meg bennük. Képzőművészeink világszerte és valláskülönbség nélkül, sőt sokszor a Héjjas Iván tudtán kívül, nagy sikereken dokumentálják a kultúrája révén legűzhetően Magyarországot, s ha ez a működésük nem is ér föl a gumiból művével és jobbára csak a liberálisok és a demokraták közt fejt ki hatását, mégis, tekintve azt, hogy ma ezek az urak a világban, művészeink propagandáját az irredenta és a fajvédelem szempontjából legalább közvetve hasznosnak kell minősíteniük.

Majdnem kétszáz kép és rajz. Hol keressük ezekben Rudnay Gyulát? Néha megállít egy komor, barna tónus, heroikus ég és a mélységből elővillanó fehér tüzek víziója. Szilaj szenvedély, darabos erő és a rajznak szinte szobrászvilágossága: ez lenne az igazi Rudnay? Itt egész közel megint egy másik Rudnay van: álomhercegek és meseparasztok sima, átlátszó levegőben gyöngéd harmóniák és a teret betöltő, zengő ritmusok. Odébb egy másik, aki Giorgionehoz hasonlít, egy magyar Giorgione, keményebb, harsányabb, férfiasabb az olasznál és ma már nem is hasonlít hozzá, mert ahogy ez a merengő nőalak összeépül a domboldal és az ég markáns föltáival, ez nem más, mint a tiszta és magános Rudnay. Amott egy földön ülő cigányleány: mintha a gyöngédén harmonizáló álmoképekhez hasonlítana. De ebben meg a Cézanne puritán ereje lobog és benne él a primitív olasz Madonnák áhitata és az expresszionista formulázás haragos öntudatossága. Hegyes tájkép a Mátrából: geológiai szerkezetére redukált formakomplexum, aztán barna levegő mélyén táncolók, mintha Van Ostade magyarok inkarnálódott volna és csipkésdős női fej, vérrokona Velasqueznek, de merőben magyar és itt homokos ut, tiszta színelemekben egy síkba teregetett magyar dekoráció és rohanó betyárok elrémítő víziója, alig kitalapogatható, elmosódott formákban szilaj magyar, sőt kalvinista valóságérzés, szürke levegőből sürített mozgás, amely a diabolikus huj-huj exklamatiót rikkantja az időbe hanyaltolt Azzia távolából. Aztán megint más, mindig más, de valamivel, a mindig építő és mindig megújult visszaférő művészettel vérrokon közösség. Lehetne kiemelni hatásokat, de minden alkotóelem oly hallatlanul átmódult valami hallatlan magyarságban, hogy semmilyen kodifikált törekvéshez ezeket a dolgokat kapcsolni nem lehet. Föl vannak itt véve klasztrikus impulzusok, örökérvényű spanyol, holland és olasz igazságok, át van munkálva itt az impresszionizmus után újra megtalált forma, kompozíció és zárt rajzelemek egész sokasága, egy pompás egységbe van itt selejteztve és válogatva mindenféle, ami a tudós új rendszerekben az örök művészetből megélemedett, ami szervezően festői eredmény, ami visszaférés és újraértékelés, de minden átgyurva, megrágyva, vérré válvá és leegyszerűsítve és néhol a végső okig visszavezetve egy individualitásban, amely gyöngéd és monumentális, szilaj és jőzön, heroikus és parasztosan nyugodt, kulturált és csálhatatlanul ösztönös és magyar, üdvözítően, csodálatosan, megmagyarázhatatlanul magyar.

Pásztor János mokány, zömök magyar és kezdetben földhözragadt magyar volt, keménymarku, kevésszavú realista, nézője a valóságnak, energikus ábrázolója, de nem több ennél. Ma a látható valóság szerkezetét vizsgáló analitikus, az anyag kifejezőképességeit kutató stílusművész, a mozdulat és a fölületek alatt élő és alakuló formák boncolója s azon az uton van, amely a térből zárt egységbe kiválasztott, a fény s árnyék tiszta harmóniájából épített kompozícióhoz vezet. Nagy bronzaktja és a kedves, de prózai mosó parasztlánya között olyan fej-

lődésbeli távolság van, hogy azt kívánnánk, bár megmutatnák nekünk ezt fejlődést valamely nagy kollektív kiállításon.

Szedelgő fejjel bolyonganak itt az emberek az Ernst-muzeumban. Nemcsak a szép művészet, de különösen a Rudnay-képek árától távolmog a nép és mégis az adószedő csattogtatván fogait, mosolyog, mert a műveket veszik s ez a kifosztó, ez a halálraszánt, ez az istennyilával fenyegetett, Kecskemétről megátkozott, Csongrádról megbélyegzett, politikások prédájára dobott pesti nép, amely nem veszi Kiss Menyhértet és nem hallgatja a Zsabka regőit, szerelmes önkívületben borul le a magyar művészet előtt.

Kormánypárti képviselők mozgalma a pártfegyelem helyreállítására. A múlt héten két bizottsági ülésen is megtörtént, hogy kormánypárti képviselők fordultak szembe a kormány álláspontjával. A honvédelmi bizottságban a kormányt támogató Wolff Károly kényszerítette a honvédelmi minisztert javaslatának visszavonására, a mentelmi bizottság pedig védelemben részesítette a kultuszminisztert politikai hermafroditának nevező Csillery Andrást. Ez a mentelmbizottsági döntés Fáy Gyula elnök szavazatának segítségével jött létre, nem lehet tehát csodálkozni azon, hogy a kormánypárti képviselők többsége mozgalmat készül indítani a pártfegyelem helyreállítására. A miniszterelnök hazaérkezése után pártértekezleten akarják ezt a kérdést szövéteni és meg akarják kérdezni a miniszterelnököt, meddig türi meg saját pártjának ellenzékét a párt keretein belül. A kormánypártnak szabad-elvű szárnya nyíltan hirdeti, hogy a pártfegyelem helyreállítása, vagyis az egységes párt „szanálása” el sem képzelhető Wolfféknak és Wolff kormánypárti híveinek. Vicsián Istvának, Fáy Gyulának és egy-két társának ellenzékbe való szorítása nélkül. Politikai körökben érdeklődéssel várják, hogy a miniszterelnök milyen álláspontra fog helyezkedni e mozgalom ügyében.

A Kisfaludy-Társaság Jókai-ünnep. A Kisfaludy-Társaság vasárnap délelőtt, 78. közgyűlésén, áldozott a 100 esztendő Jókai halhatatlan emlékének. Az ünnepélyt az új városához dísztermében tartották meg. Díszruhás rendőrök sora között vonult föl a szokatlanul nagyszámú, előkelő közönség a város házára és fél óra táján már zúfolva volt a díszterem és a karzatok is. A Kisfaludisták közül ott láttuk Berzeviczy Albert elnököt, Vargha Gyula másodelnököt, Szász Károly főtitkárt, Rákosi Jenőt, Ravasz Lászlót, Ambrus Zoltánt, gróf Bánffy Miklóst, Radó Antalt, Ferenczy Zoltánt, Bartóky Józsefet, Jakab Ödönt és másokat. A Jókai-család képviseletében Feszty Árpádot és ifj. Hegedűs Sándort. Majd Jókai Mór özvegye érkezett, akit Berzeviczy Albert és Szász Károly kísérték helyére. Berzeviczy üdvözölte a kormányzót is, aki hitvese és Nádasdy országos főkapitány kíséretében érkezett. Horthy Miklós és a felesége az első sor előtt föntartott két karosszékekben foglaltak helyet. Berzeviczy Albert gyönyörű elnöki megnyitójában rámutatott arra, hogy különös véletlen folytán éppen a legnagyobb nemzeti szerencsétlenség idejére esik több lángelménk születésének 100. évfordulója. E lángelmék hagyatéka olyan kincs, amely nem vesztet el soha! Szász Károly titkári jelentésében azokról a momentumokról emlékezett meg, amelyek Jókait a Kisfaludy-Társasághoz fűzték. Akkor választották őt a Társaság tagjai közé, amikor az elnyomatás után először ühettek össze. Számos alkalommal tartott föl-olvasást Jókai a Kisfaludy-Társaság ülésein, majd később a Társaság kereste föl őt, hogy ünnepelhesse. Utolsó beszédét Munkácsy emlékének szentelte s ebben követelte, hogy Munkácsy Honfoglalás című képét a képviselőház üléstermében helyezték el, ahová eredetileg készült. Végül rámutatott Szász Károly arra, hogy a nemzeti haladás legbiztosabb útja a Jókai-kultusz minél mélyebb művelése. Ravasz László Jókai lelkéről tartott előadást. Magas szárnyalású beszédében kimutatta, hogy ez a gyermekesen tiszta lélek egész külön gondolatvilágot teremtett. Sojó Sándor egy költeményét olvasta föl, amelyet Jókairól ez alkalomra írt. Végül Szász Károly bemutatta Takács Sándor dolgozatát, amely Jókairól mint kérésről emlékezik meg. Az ünnepélyes közgyűlés Berzeviczy Albert elnök zárószavával ért véget.

Elmarad a csódtárgyalás, mert az adós öngyilkos lett. Megírták a lapok, hogy Letényi Aladár Baross-utcai kereskedő és a felesége a nyomasztó anyagi gondok miatt öngyilkosságot követtek el, gázzal mérgezték meg magukat és meg is haltak. A budapesti törvényszék előtt dr. Toldy Zoltán a múlt héten tárgyalást tüzött ki Letényi Aladár ellen, mert az egyik hitelezője, Egry Kálmán, 8 millió koronás követelés ügyében csódpanaszt adott be. A múlt héten kézbesítették ki Letényi Aladárnak a szigorú bírói idézést, amely ma délelőtt 10 órára szól, hogy a csódpanaszt letárgyalják. Ez a mai tárgyalás azonban a panaszlott halála folytán most már végleg elmarad.

Betörték a moszkvai francia követség helyiségébe. Párisból táviratozzák: A reggeli lapok jelentése szerint a moszkvai francia követség épületében betörést követtek el.

A dr. Taub-gyermeknevelés öpp oly jó, mint az Arion angol fogkrém.

Elhalasztják a büntetőnovella bizottsági tárgyalását. A nemzetgyűlés Pesthy Pál igazságügyminiszter javaslatára utasította az igazságügyi bizottságot, hogy február 10-ig tegyen meg sem kezdte a novella tárgyalását. Ház február 10-én, kedden délelőtt tartja legközelebbi ülését, az igazságügyi bizottság jelentése azonban annál kevésbé kerülhet ekkor a nemzetgyűlés elé, mivel a bizottság még csak meg sem kezdte a novella tárgyalását. A Reggel munkatársa ebben az ügyben Platthy Györgyhez, az igazságügyi bizottság elnökéhez fordult fölvilágosításért, aki a következőket mondotta:

A nemzetgyűlés keddi ülésén föl fog szólalni Pesthy igazságügyminiszter és be fogja jelenteni, hogy az igazságügyi bizottság nem foghatott még hozzá a büntetőnovella tárgyalásához és javasolni fogja, hogy a nemzetgyűlés újabb terminust tűzön ki a bizottsági munka befejezésére. Ez az intézkedés a büntetőnovella bizottsági tárgyalásának újabb elhalasztását jelenti.

Elegáns szovjetkisasszonyok a francia kamarában. Párisból írja A Reggel levelezője: Krasszin, az orosz szovjetkormány párisi követe hamar becéltte magát a párisi életbe. A legelőkelőbb szalonok állandó vendége és a diplomáciai estélyeken frakkjának legdivatosabb szabásával tűnik föl. De élénken szerepelnek Párisban a bolsevista követség tagjai is. A francia kamarában például a bolsevista követéség berendezkedése óta azt a furcsa jelenséget tapasztalhatták a parlament befentesei, hogy az elnöki székek szemben levő diplomáciai páholy első sora, amely máskor oly zsufolt, most állandóan üresen tátong. A páholy második sora ellenben most is zsufolásig megtelt fiatal és csinos női hallgatókkal, akiknek ajkai talán tulpirosak, szemük tulfeketétek és ruháik tulki-vágottak, de valamennyien igen csinosak. A szünetek alatt ezek az elegáns hölgyek finom cigarettáik illatával töltik meg a folyosókat. Kiderült, hogy ezek a hölgyek a szovjetkövetség titkárnői, akiket Krasszin „elvtárs” figyelmeztetett, hogy ne foglalják le a páholy első sorát, hanem engedjék át azt más országok képviselőinek. Igen ám, de a diplomaták mind udvariasak és még senki sem akadt, aki a fiatal leányok elé ült volna. Így aztán most állandóan üres a diplomaták páholyában az első sor. (p. i.)

Elütött az autó egy ismeretlen gyereket. Vasárnap délután 3 órakor a Baross-utcan leestek a 14-es villamosról egy 13-14 éves gyerek. Az arra haladó Bp. 35-212. számú autó a gyereket elütötte. A Rókusba szállították. Kihallgatni eddig nem lehetett, így a gyerekeknek a nevét sem tudják.

Dr. Kepes Ernő: „A Pénzről.” Nagyon értékes, nem szakemberek számára is élvezetes közgazdasági tanulmány jelent meg ezen a címen. Kepes dr. az aranyvalutára való áttérés komplexumával foglalkozik s az egész kérdést új oldalról világítja meg meggyőző érvek sorozatával. Kifejti, hogy a papírvaluta törvényei egészen mások, mint az aranyvalutáé és ez igazság föl nem ismerése — ami kivált a hitelnyújtás terén nyilatkozik meg végzetes erővel, folytonos válságban tartja az országot és a nyomorúság növekedésére vezet.

Farsangi cikkek:

Selyemcipke és arany-, ezüst-volánok, Fémbrokátok, lamék Tüllök, szalagok Strucctoldiszek, marabúk Crêpe de Chinek, japonék óriási választékban.

Feltétlen jutányos áron

KLEINANTAL

divatruházában
Király-utca 53. sz.
(Akácia-utca sarok)

— Felek Gyéza. Egyszer majd akad olyan gyűjtő is, aki összebogarásza azokat a büntetéseket, amelyeket a bíróságok kiróttak a penés emberekre, a magyar illuminátorok, a Martinovicsek, a Kazinczyk, a Kossuthok óta napjainkig. Vajon hány esztendő tesznek ki ezek a szabadságvesztéssel sújtott idők összesen, amidőn megbélyegzetten, vasrúdos ablak mögött, félsötétben kellett éveiket eltölteni azoknak az embereknek, akik a világosságot oly mohón áhitották, hogy még a tömlő fekete alagútján is átmentek szívesen a kedvéért, hogy valahol, valamire elérhessék?... Sok esztendő gyűlhetett ilyenformán össze, mióta kiment a törvénykezés rendjéből a Savanarolák és a Huss Jánosok elégetése. Sok szép esztendő! — mondjuk fejbőlongatva. — Pókhálóvá válni egy sarokban álmokért; savanyu kenyéren élni csalékony pillangókért, amelyek az ingoványba csalogatják a játékos gyermeket, valamint az elhatározott, felnőtt férfit is; tépelődve, gyötrődve, vizionálva henteregni a rabok kemény fekhelyén, amikor odabent, a szivünkben még úgy sikoltozik a magunkénak vélt igazság, mint ősanánk sikoltozhatott, amikor boszorkányként a máglyára állították; sirni vagy káromkodni, vagy átkozódni egy bezárt, sötét szobában, amikor a külvilágból senki sem hallhatja meg a szavunkat, legfeljebb a maga is rabbá lett börtönőr, akinek semmi köze sincs a való, napfényes élethez... Sok szép esztendő! — mondjuk helyeslően. Mert hiszen idekivül maradva a zamatoskodó tavaszi levegőn, a természet változásain elgondolkodó reggeli sétáink vagy böleselkedő esti merengéseink idején világosan látjuk, hogy nem volt érdemes senkinek, sem a gyermeknek, sem a felnőttnek a csalékony pillangó után futamodni. A kovácsmühelyek előtt, ahol a láncokat kalapálják, mindenféle fatuskók állanak a lovak megpatkolásához, valamint a rozoga szekerek megjavításához. Ilyen tuskóban könnyen megütheti a lábát, aki a lepke után, égremeresztett szemmel, lihegő szívvvel siet. Azért csak inkább tegyük össze a kezünket a déli harangszóra, bujjunk el takaróink alá, midőn este van és napközben se menjünk ki az eresz alól. — Lám, hogy megjárja mindig Felek Gyéza, amikor kilép az eresz alól! (Krúdy Gyula.)

— Csak márciusban nyílik meg az ékszertőzsde. Egyes napilapok hírül adták, hogy 8-án, vasárnap délelőtt lesz a megnyitása a Budapesti Nemesfém- és Drágakötőzsde. A Reggel munkatársa föntjárt a Nemesfémiparosok és Kereskedők Szövetségében, ahol a megnyitandó ékszertőzsde működni fog és a Szövetség elnökétől a megnyitás időpontjára vonatkozóan a következő fölvilágosítást kapta:

— A napilapok híradása tévedésen alapszik. A Nemesfém- és Drágakötőzsde előkészítő bizottsága megkezdte ugyan már a tagfölvételeket, de még néhány hét is beletelik, amíg a Tőzsde megkezdheti működését. E hó 22-én tartjuk alakuló közgyűlésünket, amelyen sor kerül a Tőzsde tanzékának megválasztására; ez a tanzék fogja átállapítani a szövevényeket. Mivel az usance-ok megállapítása alapos és körültekintő munkát igényel, a Nemesfém- és Drágakötőzsde előreláthatólag csak március elején fog megnyílni.

— Egy 16 éves diák szerelmi drámája. Bécsből telefonozták A Reggelnek: Vasárnap délután a Sacher-kávéház telefonfülkéjében föblötte magát Eisenberg Vilmos 16 éves középiskolai tanuló. Az öngyilkosságot azért követte el, mert szülei ellenezték azt a szerelmi viszonyt, amelyet egy leányval folytatott. Az öngyilkos két levelet hagyott hátra, egyet szüleinek, egyet pedig Bettauer Hugónak, egy ismert bécsi írónak.

— Halálozás. Agárdi Hadady Elek nő szül. várbogyai és felsőgyéti Takács Johanna Iona, hosszú szenvedés után, 63 éves korában meghalt Budapesten. Az elhunyt Gerhárd Lajos hírlapíró társunk nagynénjét gyászolja.

Bálozó uri közönség
figyelmébe!

SZIGET-CLUB
(Alsó Szt. Margitszigeten)

nyilvános vendéglőjének

földszinti, jól fűtött, gyönyörű helyiségei: hall, tánc terem, étkező tanszék, ruhatar, stb. — a szombat esték kivételével — bálók, zártkörű mulatságok, hangversenyek, bankettek céljaira, esküvői ünnepségek megtartása érdekében, kiadók. — Elsőrendű vendéglő-kávéház, állandó házi kitűnő tánczenekar. Ertekezések a helyszínen vagy V. Személyenk-u. 7. I/2. Telefon 106-90

Andrássy Gyula gróf éles támadása az új választójog és a főrendiház reformja ellen

„A parlamentarizmus titkos szavazás nélkül hazugsággá válik“
„A főrendiházi reform halvaszületett gondolat“ — Kik terjesztik
a „legitimista rémregényeket“

(A Reggel tudósítójától.) A kormány tagjai ma délután 5 órakor minisztertanácsot tartanak a népjóléti miniszteriumban. Vass József miniszterelnök helyettes elnöklésével letárgyalják a felsőházi javaslatnak még hátralevő néhány szakaszát és az új választójogot, amely most már rövidesen a nemzetgyűlés elé kerül. A passzivitásba vonult ellenzék még most sem mutatkozik hajlandónak arra, hogy a szavazás titkosságának biztosítása nélkül részt vegyen a választójogi javaslat parlamenti tárgyalásán és mivel a követelésük teljesítéséhez a kormány semmi körülmények között sem hajlandó hozzájárulni, az ugynevezett aktív ellenzék minden előkészületet megtesz arra nézve, hogy

az általános és titkos választójog érdekében az ellenzék nagyobb részének távollétében is fölvegye a különben nagyon kevés eredménnyel kecsegtető harcot.

Még e héten lépéseket fognak tenni

Andrássy Gyula gróf

közreműködésének biztosítására is, aki vasárnap délután következőképpen nyilatkozott A Reggel munkatársának a kormány választójogi és felsőházi javaslatáról, valamint az általános politikai helyzetéről:

— Az új választójog parlamenti vitájában föltétlenül résztveszek és

sikra fogok szállani a szavazás titkosságának érdekében.

Ezt a kérdést nagyon fontosnak tartom és véleményem szerint a titkos szavazást elkerülhetetlenül be kell vezetni, ha a parlamentáris kormányformát fönn akarjuk tartani.

A parlamentarizmus ugyanis a titkos választójog nélkül egyszerű hazugsággá válik

és mindenképpen alkalmatlanná az ország irányítására. A választójog kiterjesztése sokkal kisebb fontosságú kérdés, mint az, hogy akik jogot kapnak, ezt szabadon gyakorolhassák és

ellenzéki szavazat leadása ne legyen heroikus vállalkozás

és ne válják a szavazó tragikumává, amint ez már annyiszor megtörtént. Ami már most az új felsőház összetételét illeti,

elképzelhetetlennek tartom, hogy a felsőház tagjainak egy részét a tiz esztendővel ezelőtti megalakult törvényhatóságok válasszák meg.

E törvényhatóságok mandátuma már régen lejárt és éppen ezért a felsőház megalakulását föltétlenül meg kell előznie a vármegyei javaslat letárgyalásának, illetően a törvényhatóságok újjáalakulásának. A magam részéről azonban nem helyezek nagy súlyt erre a kérdésre, mert nem vagyok barátja az átmeneti intézkedéseknek. Már pedig

a főrendiház egész reformjának csak átmeneti jelentősége lehet mindaddig, amíg a mai se hus-, se hal-rendszer—királyság király nélkül, választás a választás szabadsága nélkül, főrendiház főrendek nélkül — fönn lesz tartható.

A végleges megoldás csak a jogfolytonosság alapján alakulhat ki, a királyság lényeges helyreállításával kapcsolatban. Ismétlem, a főrendiház reformját nem itélem meg tulságos tragikusan,

az egészet halvaszületett gondolatnak tartom,

amelynek még csak gyakorlati jelentősége sem lesz, mert hiszen előrelátható, hogy az új felsőház mindig csak áment fog mondani arra, amit az országgyűléssé előlépő nemzetgyűlés javasolni, vagyis végeredményben, amit a kormány diktálni fog.

Munkatársunk most megemlítette azt a hírt, hogy a hazaérkezett Károlyi József gróftól Apponyi Albert gróf fogja Spanyolországban a királyi családnál helyettesíteni.

Ezt a hírt Andrássy a következőképpen cáfolta meg:

— Ki kell jelentenem, hogy Károlyi gróf csak magánügyeinek elintézése céljából érkezett rövid időre vissza Magyarországra, családjával együtt van és künn is marad a királyi

családnál. Szó sincs tehát arról, hogy Károlyi Apponyi gróf helyettesítse Lequeitióban.

Apponyi Olaszországban pihen és husvétkor hazaérkezik anélkül, hogy közben Lequeitioba is ellátogatna.

Különös egyébként, hogy a legitimizmus körül milyen gombamódra szaporodnak a hazug állítások, amelyek olykor véres puccsok előkészítéséről regélnek, de amelyek az utolsó betűig dajkamesék. Ezeknek eredetét, azt hiszem, a bécsi cseh körökben kell keresni, terjesztői azonban, sajnos, magyarok, akik tudatosan vagy tudatlanul cseh érdekeket mozdítanak elő.

— Wolff sajnálja, hogy a munkások nem hallgatják a beszédét. A keresztény községi párt az „egységes“ jelzővel kibővítve, vasárnap este a Rottenbiller-utcai Katolikus Legényegylet helyiségében szervezkedő nagygyűlést tartott, ahová a VII. közigazgatási kerület választópolgárságát hívták meg, mert itt akarták dokumentálni, hogy a községi választásokra az eddig külön működő összes keresztény pártokat egyesítik. Az egységes dokumentálására Eckhardt Tibor, az Ébredő Magyarok Egyesületének országos elnöke is megjelent a gyűlésen és jelezte, hogy a községi választásokon az Ébredők hajlandók a keresztény községi párttal a legteljesebb mértékben együttműködni. Beszéde további során Eckhardt a kormány gazdasági politikáját bírálta. A budapesti nagybancok a keresztény Budapestnek a sarkából való kiforgatására törekcsenek — mondotta. A gyűlés vezérszónoka Wolff Károly volt, aki azonnal kezdte, hogy a keresztény éhezők tömegei keresik föl, mert itt az utolsó gátcait több támogatásban részesül, mint a keresztény közeposztálybeli B-listás. Itt valamit tenni kell. Itt új irányra, új szellemre van szükség. Mi legyen az új szellem? Talán a szociáldemokrácia? Sajnálom, hogy nem hallgatják ebben a teremben munkások a beszédemet. Azt mondják, mi nem állunk az evangélium alapján. Nem vagyok hajlandó belemenni olyan egyezségbe, hogy Vássonai ur állapítsa meg az én hazafiságomat. Hajlandó volnék a magukat ugynevezett nemzetinek valló párttal együttműködni, ha a multban láttam volna, hogy ez a tisztelt nemzeti pártosport megvédeni igyekezett volna a nemzetet a nemzetpusztító gallileistáktól, meg a többi destruktív elemektől. Csilléri arra igyekezett buzdítani a hallgatóságot, hogy adják meg a keresztény községi pártnak a fölmentvényt az eddigi működéséért.

— Berthelot ismét diplomáciai szolgálatba lép. Párisból táviratozzák: Az „Eclair“ szerint Berthelot Fülöp követként ismét diplomáciai szolgálatba fog lépni.

— Chaplin is Arion-fogkrémet használ.

TABARIN
VII, Rákóczi-ut 63. Telefon: J. 21-16

Az eredeti francia
Dhery-ballet
a párisi Olympia tagjai
Radó Sándor
mint vendég
Nesster és May
a kontinens legkitűnőbb modern táncospárja
Több első díjjal kitüntetve

Szerpentín- és hólabdacsa zárórúg!

Ma, hétfőn 5 órakor záróra

**Fővárosi
Operettszínház**

Halló, Amerika!

**Fővárosi
Operettszínház**

Milliárdos briliánssok a londoni aszfalton

London, február 5.

(A Reggel londoni levelezőjéről.) A City és az Eastend között, a Hatton Garden széles terén, ahol a világ legnagyobb gyémántkereskedőinek szürke üzletei állnak sorban, fantasztikus alakokat lát az ember napról-napra a sűrű londoni ködben. Tarkóra tolt, kopott, kemény kalapban, rojtos nadrágban, gyűrt nagykabátban, nyakuk körül vastag gyapjúsálban, kis csoportokba verődnek, vitákoznak, alkudoznak, hadonásznak és ismerős hangok ütnek meg az ember fülét. Mint amikor a háboru előtti Pesten árverés előtt összeverődtek a hiénák. Néha nagyított feszít egyik-másik a szemére és a kabátzsebéből piszkos kis papírból valami csillogó kerül ki, sokkardós, ezer színben szikrázó királyi briliáns.

Ez az utca a londoni gyémántbörze és a gyanus alakok a londoni gyémántügynökök, akiknek gyűrött kabátja zsebében milliárdot érő gyémánt rejtőzik.

A nagykereskedő minden reggel fontok ezreit érő drágaköveket biz az ügynökre, aki ezekkel a kövekkel kiadja a járdára és várja a vevőt. Olyan teljes és megingathatatlan a megbízó bizalma e toprongyos ügynökre iránt, hogy még csak irados elismervényt sem kér tőle az átadott értékekért. Mondhatni soha,

egyetlenegyszer sem fordult elő, hogy az ügynök a kövekkel megbízójának pontosan el ne számolt volna.

A sűrű forgalmu utca járdáján állnak össze az ügynökök, a vevő és eladó megbízottai, ott kint a szabad ég alatt veszik kezükbe, forgatják és vizsgálják a köveket. A királyi kő, császári koronák ékessége, asszonyi keblek szászará díszé itt e komor londoni ködben, gyanus alakok között jár kézről-kézre. Az ember csodálkozik, hogy a policeman, a londoni „zsaru” nyugodt egykedvűséggel sétál közöttük, soha gyanus pillantást nem vet rájuk, sőt, mintha az idegent, aki meg-megáll közöttük, figyelme óvatos stációjára a londoni utca, itt jelennek meg reggelenként a nagy amerikai és párisi ékszerészek ügynökei, itt vásárolják be a pompás köveket, gyémántokat, amelyek hirtelen fölcillanó üstökös gyanánt villanak meg

— Ötszáz millió értékű szövetet elfogtak egy csempész. Vasárnap délelőtt — amint A Reggel komáromi tudósítója jelenti — a komáromi harmas hídnál a magyar vámőrök elfogtak egy Ferbert nevű csehszlovákiai embert, aki 500 millió értékű szövetet és lent csempészett át kocsiján magyar területre. A csempész az értékes árut a szekérre rakott trágya alá rejtette, azonban a trükk nem sikerült. Ferbert 18 millió korona bírsággal sújtották, az árut elkobozták és az eljárást megindították.

— Fényképes igazolványt — különben el a kapitányságra! (Levél a szerkesztőhöz.) Mélyen tisztelt szerkesztő uram! Nagyon kérem, úgy a magam, mint magamfajta, a mindennapi kenyérért utána járni, villamoson utazni kényesített békés polgártársam érdekében, — legyen szives megmondani, hol szerkeztünk be „fényképes igazol-

tengerzöld szafirok és néha tragikus véresöpp gyanánt virul föl e piszkos ujjak között a mogyorónyi nagyságu rőt rubin. Csak gyöngyöt nem lát kezükben az ember, mert a kényes gyöngy a nedves, nyirkos levegőt nem viseli el. Viszont

igazi ékszerész követ zárt helyiségben se meg nem becsül, se meg nem néz

s ez az oka annak, hogy a drágakövésár itt a szabad térségen bonyolódik le. Hosszu és igen alapos vizsgálat után, amelyre szakszerű vita következik, szép-e a kő, hibátlan-e, vizének nincs-e valami baja, színárnyalata tökéletes-e, amely vitában régi jó keleti szokás szerint nemcsak a két érdekelt fél, hanem az outsiderek is nagy hévvel vesznek részt, következik az üzlet második stációja. A felek bevonulnak a Hatton Garden egyik mellékutójába, a Charles-streetbe, a londoni Oreezy-kávéházba, egy züllött, piszkos, szennyes kis vendéglőbe s itt bonyolítják le az üzletet. A kis vendéglő csak olyan, aminőt ezerszámra talál az ember London keleti felében. Rozzant asztalok, rozoga székek, egy-két tükrös, sűrű pipafüst és bábeli zsvaj. De az utcára nyíló ablak mellett alacsony emelvényen két kis asztal áll és

ez a két kis asztalon évről-évre nagyobb vagyonértékek cserélnek gazdát, mint akár a budapesti, akár a bécsi tőzsdén.

E kis asztalok egyike mellé telepszik a vevő és eladó, a gyémánt új és alapos vizsgálat alá vétetik s hosszú alkudozás, vitatkozás és hadonás után a „Hie Geld, hie Ware!” elve alapján kő és csekk gazdát cserél. A kő elkerül a Westend valamelyik nagy ékszerészhöz, vagy Párisba, Newyorkba, a csekk pedig a nagykereskedőhöz. Az ügynökök járandósága 1%, ami, tekintve, hogy nincs olyan nap, amikor egy-két ezer font értékű követ ne adnának, vagy ne vennének, igen tekintélyes jövedelmét jelent. A londoni gyémánttőzsdé tipikusan angol intézmény, amelyben minden a kölcsönös bizalmon alapszik s ezen csak az idegen csodálkozik, a londoni embernek szürke és megszokott jelenség csakugy, mint a Citynek az a két sötét udvari szobája, ahonnan akkora ültetvényeket kormányoznak, mint a mai Csonkamagyarország. (K. D.)

„cányt”? Ma már tudnillik olyan idöket élünk, hogy a villamosra menetközben elkövetett kihágásnál is fényképes igazolvány kell, különben elvezetik az embert a kapitányságra. Velem, aki már bizony elmúltam 50 éves és elvből nem ugrom föl a villamosra, mégis megessék, hogy Vitéz Szentirmay Endre rendőrfogalmazó ur jóvoltából és lovagias eljárásából kifolyólag belepottyantam „menetközben fölszállás” által elkövetett kihágásba. A fogalmazó ur privát incidensét rendőrtiszt hivatals jellegének felhasználásával utólag úgy torolta meg rajtam, hogy az ÖBői-ut és Nagykörut keresztesénél álló rendőrnök előttem adta ki a parancsot, hogy legszigorubbán igazoltasson kihágás miatt, amelybe, hogy beleestem, egyedül a fogalmazó urnak a villamoson való elhelyezkedése okozott. A fogalmazó ur parancsára eljáró rendőrfőlirva nacionálémat, igazolásomat követelte. En elővettem hatóság által kiállított, a főváros közgyűlési termébe belépni jogosító igazolványt, azt igazolásul el nem fogadta és hivatkozva szigorú utasítására, amelyet én is hallottam. — csak „fényképes igazolványt” követelt, különben kénytelen a kapitányságra bevinni. Minthogy nincs fényképes igazolványom, már indultunk a kapitányságra, amidőn egy orvos ismerősöm, akinek Máv. orvosi fényképes igazolványa van, mentett meg az elővezetés és az azzal járó időpazarlás kellometlenségéitől. Kérdem tehát az igen tisztelt szerkesztő urat, hol szerkeztünk be e korszakban oly nélkülözhetetlen fényképes igazolványt? A „Nemzetvédelmi Osztály”-nál? Lépjünk be talán a Move-ba? Avagy az Ébredő Magyarok Egyesületébe iratkozzunk? Talán mégis van a főkapitányságon vagy a belügyminiszteriumban egy osztály, ahol fényképes igazolványokat adnak? Kérem szives tanácsát s vagyok teljes tisztelettel: Földi Vilmos.

— Az érelmeszesedés gyógyszere a „Phoma”.

**Magasszáru
női hócipő 230.000**
KERTÉSZ II, Andrásy-ut 36
Javitások 3 nap alatt

— Vasárnapi filharmonikus főpróba. Brahms IV. szimfónia, az utóromantikus irány egyik legkimagaslóbb műve nyitja meg a VIII. hangversenyt. Mint felhőkön át szüremkező távoli csillagfény, úgy hatol be az esthomályban Brahms dolgozószobájába a régi mestereknek évszázadok kárpitjai mögül életrekelt gondolatvilága. Mig Beethoven romantikája a földhözköttöttség béklyóit rázza titáni erővel, vagyis időn és téren fölüli istenülést keresett, a Schumann—Brahms regényessége szűkebb-körű: más, szebb korba visszavágyakozást fejez ki. Vagyis történeti romantikával van telítve, a gondtalan multat apró miniatűrökbe foglalja, de munkáját minduntalan megszakítja egy-egy lelkéből előtörő, jelenbe ébresztő sóhaj. Brahms elrészletező, finom ritmikáját a harmadik tételben kellően érezte a vezénylő Tittel, mig az Andante moderato kissé vontatott, széteső volt. Radnai Miklós nagy zenekarra irt új szuitje, a finom megérzésű zeneszerzőnek formailag kevéssé sikerült. Az öt verstördéknek megfelelően beosztott öt tétel nem meríti ki a programatikusan anyagot, egy színű, de hiányzik az összefogó gondolat. Nincs a műnek címe, de van egy alaphangulata, amely biztos iránytű nélkül, nemes akarással kutat ismeretlen tájak szépségei után. A jelenlevő szerzőt melegen megtapsolták. Rimsky—Korsakovnak nálunk eddig teljesen ismeretlen Capriccio spagnol-ja csupa tűz, szabadjára eresztett fiatalos hév, változatos hangszerelese pedig valósággal fölüdítően hat. Alpár Gitta, a tehetséges fiatal énekesnő két ariát énekelt a „Varázsfuvola”-ból. Koloraturája, különösen annak felső regisztere kitűnően érvényesült, mig az arioso-részekben mellőztük a mozartii stílus egyszerű folyamatosságát. Alpár Gittát a közönség melegen ünnevelte. (V. M.)

— Hitelezési esalás miatt letartóztattak egy Teeki-térl kereskedőt. A főkapitányságon mintegy nyolc-tíz élelul-szerkereskedő följelentést tett Szepesi Zsigmond kereskedő ellen, akinek a Teeki-téren van árusító bódéja. A panaszosok szerint Szepesi már évek óta teljesen fizetéképtelen, de mindig sikerült neki hitelre szerezni árukat és egyik adósát a másik árujával fizette ki. A végén beismerte a kereskedőnek, hogy minden vagyona elszórt. Előállították a főkapitányságra, ahol bevallotta, hogy több százezer korona kárt okozott a kereskedőknek, aiktól hitelbe kapott árut. Azzal védekezett a rendőrségen, hogy beteg volt, operációra költötte a pénzt, azonkívül új bódét építtetett. Marinovich Marcel dr. rendőrfogalmazó, miután megállapították Szepesiről, hogy fizetéképtelensége tudatában vett át árukat és azokat sohasem fizette ki, hitelezési esalás miatt letartóztatta.

— Trockij teleplezéseket ígér. Berlinből jelentik A Reggel-nék: Helsingforsból érkezett távirat szerint Trockij kijelentette, hogy a bolszevismus ama iránya ellen, amelyet Zinovjev és Stalin képviselnek, folytatóli fogja a harcot. Meg fog jelenni a kommunista pártkongresszuson, amely a pártból való kizárása fölött fog dönteni és ott szencziós teleplezéseket fog védekezni. Angol híradások szerint a Cseka lefoglalta Trockij magánleveleit és elkobozta könyvtárát.

— Dr. Szamek György Budapest—Békésesaba és Dózsa Magdi Makó folyó hó 10-én Makón házasságot kötnek. (Külön értesítés helyett.)

AMERIKAI RENDSZERŰ KOZMETIKA!

Arcmassage, ránceltávolítás
(Plain and Mud-massage)

Szörtelenítés, szeplők eltávolítása
(Párisi és amerikai szisztéma szerint)

Legmodernebb hölgyfodrászat

Hajfestés, fejbőrápolás

Manicur! Pedicur!

KIVOVICS KÁROLY ÉS TARSÁ
Budapest VI. kerület, Teréz-körut 44.
szám alatti üzletében, több évi
amerikai praxissal rendelkező
Mme Annie személyes közreműködésével

Előkelő uri közönségünk nap-
ponkénti találkozóhelye

5 órai teánál
a SZIGET-KLUB

NYILVÁNOS ÉTTERMEI

összes földszinti, jól fű-
tött helyiségeiben.

Bauer Pál közkedvelt zene-
karának szünetnélküli jazz-
band muzsikája mellett ki-
tűnő különleges uzsonnák.
Egységes jutányos árak!

Fővárosi
Operettszínház

Halló, Amerika!

Fővárosi
Operettszínház

— **Kulturszégnyen.** Ha becsukja kapuit a Nemzeti Múzeum, a magyar polgár majd büszkén mutatja fiának ó-falát: ez volt az a hajlék, amelyben láthattuk a nemzet kulturális kincseit! A büszkeséget ugyan senki sem fogja megérteni, mert nem a multtal, hanem a jelenel szeretnénk dicsekedni. A jelen pedig azzal a páratlan vívmánnyal lepette meg bennünket, hogy a Nemzeti Múzeum maga is múzeumi tárgy lett. Most már el lehetne helyezni valami nagy néprajzi gyűjteménybe, tájékoztató sorokkal, hogy ime, ez volt a magyar nemzet muzeuma, azonban ez a nép utóbb már oly lanyha lett, hogy nem tudott fűtőanyagot juttatni a múzeumnak s egyszerűen becsukta az épületet. A Nemzeti Múzeum tehát nemcsak kincseivel, hanem egészben is a múlt emléke lett s azt mondják nekünk, hogy az ország költségvetésében nincs több fűtőanyagra fődózet a Nemzeti Múzeum számára. Sajátságos ez a költségvetés. Azt nem tudjuk megérteni, hogy az ország fölösszámu méltóságainak hemzsegő autói egy napon megálljanak, mert a költségvetésben nincs több benzine fődózet. És ezer más luxus és értelmetlen, haszontalan intézmény fogyasztja az állam pénzét s a költségvetés mindent hidegvérrel fődózet. Az iskolák számát azonban apasztják, a kórházakat tizedelik, ami szintén érthető, hiszen a betegek száma folyton növekszik. Csak természetesen, hogy a Nemzeti Múzeumra is rákerült a sor, hiszen itt még meghuzódtak a diákok, olvasótermeiben, könyvtárában ott szorongtak és tanultak... ez az intézmény még mutatta a magyar kultúra gazdagságát — tehát nincs pénz már arra sem, hogy befűtsék az épületet. Ha valahol más országban, mondjuk a Balkánon történik ez, milyen hangos rivalgással mutatunk ujjal erre a kulturszégnyere — mert valóban, ez az is —, csak hogy a lenézett Balkánon ilyesmi, sajnos, már nem történik.

— Klebelsberg miniszter újabb két sajtópöre. Klebelsberg Kunó miniszternek e héten újból két sajtópöre került főtárgyalásra a Törvényi Előtanács előtt. Az egyik sajtópöret Komáromi János, az ismert író és hírlapíró ellen indította sajtó újján elküvetett becsületsértés vétségé címén, mert a „Magyarország” mult évi október 11-én megjelent számában „Üvegember” cím alatt megtámadta a minisztert s azt írta róla, hogy „Üvegember, rajta bárki keresztül láthat: olyan figura, mint az a balold ember volt, aki egyre azt hajtogatta, hogy ő üvegből van és át lehet látni a hasán és aki nem mer fölállni, mert attól fél, hogy eltörik a lába”. A miniszter magánadvaja alapján az ügyészség közérdekből átvette a vád képviselőjét és így a főtárgyaláson a miniszter képviselőjének Moróczy Dénes dr. ügyészségi alelnök jelenik meg. A miniszter a másik sajtópöret Dietz Emil ellen indította, aki „A Nép” egyik számában Klebelsberg Kunó nevét következtetesen Klebelsberg Kujonnak írta. Az ügyészség ezért ugyancsak sajtó újján elküvetett becsületsértés vétségé címén emelt vádat a cikk szerzője ellen, azzal a megokolással, hogy a miniszternek közéleti szereplésére, magas közjogi méltóságára való tekintettel lealacsonyító és megcsúszató jellegű, ha a nevét így kifigurázzák. „A Nép” munkatársa, amikor a sajtóeljárás során kihallgatták, azzal védekezett, hogy a cikket annak idején gépbe diktálta és egyszerű elírás történt. A rendőrség tovább nyomozott, kihallgatták a gépirókissasszonyokat és a szedőket is, akik elkövetették a cikk eredeti kéziratát és akkor kiderült, hogy nem is gépirókiss, hanem kézzel írták az eredeti szöveget. Ezután Dietz újabb védekezéssel állott elő és úgy akarta kimagyarázni az esetet, hogy egyszerű szójátékról van szó.

— **Bolgár parasztkommunisták rablótámadása egy község ellen.** Szófiából táviratozzák: Parasztkommunista szökevények egy csoportja megtámadta a szerb-bolgár határtól 12 kilométernyire fekvő Godecs községet és kifosztotta az alprefektúra épületét. Eközben két polgári egyén és egy csendőr meghalt, egy másik csendőr pedig súlyosan megsebesült. A hatóság hirtelen megszervezte az ellenállást és sikerült is a támadókat körülfúrni, miközben hatot közülük megölték, ötöt pedig elfogtak.

— **Jóka-est a Józsefvárosban.** A Józsefvárosi Nemzeti Demokrata Kör e hó 10-én, kedden este 8 órakor az Adria-szállóban Jóka-estélyt rendez, amelyen közreműködnek: dr. Weiller Ernő, dr. Felek Gyéza, Kürthy József, Vörös János és dr. Kunos Ignác. Az estélyen megjelenik a centennáriumbizottság vezetősége Rákosi Jenővel az élén, Vázsonyi Vilmos és a demokratikus szövetség több képviselője.

Kiváló orvosok coffeint

rendelnek gyomor- és bélzavaroknál, valamint szív- és idegmegbetegedéseknél. A coffein legjobb alakja tiszta, hamisítatlan, erős bakkává

Meinl Gyula

Kétmilliárdal megszökött a Thierfeld és Klinger-cipőgyár igazgatója

Összeomlott Budapest legnagyobb gyermekcipőgyára
Tömeges följelentések a rendőrségen

(A Reggel tudósítójától.) A budapesti börzsa és a cipőkereskedők között nagy izgalmat kelt az egyik legnagyobb budapesti cipőgyár összeomlása. Még a háború legelején alakult meg a Thierfeld és Klinger-cég cipőüzeme. Eleinte az akkor divatos fiatalpucipőket gyártották néhány segéddel, később kincstári gépeket állítottak be a műhelybe és

a Thierfeld és Klinger-cég műhelye néhány év alatt nagy gyár lett.

A Csángó-utca 14. szám alatt naponta mintegy 500 pár cipőt állított elő a gyár. A háború után a Thierfeld és Klinger-cég főleg gyermekcipők gyártásával foglalkozott. Nemrégiben az egyik cégtulajdonos, Thierfeld Zsigmond hirtelen meghalt és a gyár másik főnöke, Klinger Gyula feleségül vette Thierfeld özvegyét és így a gyár újra egy kézben maradt. Klinger Gyula a mult hónapban váratlanul hitelezői értekezletet hívott egybe és moratóriumot kért. A hitelezők képviselője, dr. ifj. Sebestyén Jenő ügyvéd követelte, hogy

a gyár összes áruaktíváit, valamint Klinger Gyula pazarul berendezett, gazdag lakását, autóját becsássa a hitelezők rendelkezésére, biztosítékul.

A hitelezői értekezleten több hitelező Klingernek fogta pártját. Azóta rájöttek a hitelezők, hogy Klinger Gyula

több száz milliót harcsolt össze ugynevezett „pinceváltók” segítségével.

Egyik ügynökével, Sárkány cipőkereskedővel, aki majdnem teljesen vagyontalan, több százmillió korona értékű váltót iratott alá és ezekkel több százmillió korona értékű bört vásárolt. A bört rögtön továbbadta zálogul, milliókat veit föl és a végén a zálogbaadott börtárakat elárverezték. A hitelező kereskedők erre megbízták dr. Sebestyén Jenőt, hogy a Thierfeld és Klinger-gyár igazgatóját jelentse föl. A mult héten több börtkereskedő följelentésére Klinger Gyulát elő is állították a rendőrségre, ahol bevallotta, hogy mintegy

két és fél milliárd korona erejéig inzulvens lett.

A főkapitányságon nem tartóztatták le Klinger Gyulát, mert vállalta, hogy kétszer 24 óra alatt ki fog egyezni a hitelezőkkel, ha szabad mozgásban lesz része. A károsult börtkereskedők azonban megdöbbenéssel vették észre, hogy a Csángó-utcai cipőgyár raktárai egyszerűen üresek lettek. A kereskedők közül többen följelentek Klinger Gyula Liszt Ferenc-tér 4. számú házában levő lakására, ahol megdöbbenve konstataáltak, hogy a lakásból a sok drága holmi, rengeteg értékes perzsaszőnyeg, ami még néhány hét előtt ott volt, hiányzik és

nem találták meg Klinger Gyulát sem.

A károsultak most tömegesen lettek följelentést Klinger Gyula ellen. Így többek között Balázs Lipót 25 millió, Rosenzweig Armin 29 millió, Weisz Béla 10 millió, Balog, Vadas és Társa 30 millió, Steiner Testvérek 20 millió, Rosenfeld Jakab és Fiai 34 millió, Bodánszky Gyula 116 millió, Winternitz Gyula és Társa 35 millió károsszeg erejéig. Fölveit még Klinger a Kertész Antal cégtől 100 millió koronát, Braun Páltól 18 milliót, Vigodni Adolftól 45 milliót, az Éliás és Lakos cégtől 50 milliót, Goldberger Emiltől 180 milliót. Ezeket kívül még sokan károsodtak. Valamennyi cégtől soha be nem vált-

ható pinceváltó alapján tudott Klinger árut szerezni.

A panaszosok ügyvédje

vasárnap följelentést tett Klinger Gyula felesége ellen is,

aki a gyár társtulajdonosa, továbbá följelentette a gyár cégvezetőjét, Breitner Miklóst, mert mindkettőjüknek tudniok kellett, hogy a cég teljes inzulvensciája után egyre-másra vettek hitelbe árukat.

A rendőrségen dr. Bartha Antal rendőrfelügyelő nyomoz a cipőgyáros ügyében. Megállapították, hogy a cipőgyár valóban teljesen üres, csupán a gépek állanak még ott és a leltár szerint két és fél milliárd passzívával szemben mintegy 700 millió az aktiva, de ez is vitás, mert hír szerint a gépek nem mentek át a kincstártól a gyárosok tulajdonába. Klinger Gyulát meg detektívek keresik, de eddig nem találták meg Budapesten. A károsultaknak az az információjuk, hogy

Klinger Gyula Csehszlovákiába szökött.

Miután a gyárnál a legtöbb budapesti börtkereskedő károsodott, a hitelezők ügyvédje sürgős elfogatóparancs kiadását kérte. A rendőrség most azt nyomozza, hogy rövid két hónap alatt hová tűnhettek a gyár áruaktívái, valamint mi lett Klinger Gyula milliókat érő lakásberendezésével, autójával és eltűnt ékszereivel.

— Baldwin és Herriot március elején találkoznak Londonban. Párisból táviratozzák: A „Petit Journal” szerint csaknem bizonyos, hogy Baldwin, Herriot és Theunis február végén vagy március elején Londonban találkozni fognak, hogy Köln kiürítésének föltételeit megállapítsák. A „Matin” jelentése szerint valószínű, hogy Herriot és Clementel Londonba utaznak, mielőtt a francia kormány tanácskozásainak befejezése után abban a helyzetben lesznek, hogy válaszolhatnak az angol jegyzékre.

— Megkerült az eltűnt Koller Pál orvostanhallgató. Megitták a lapok, hogy Koller Pál 19 éves orvostanhallgató vasárnap, február 1-én eltávozott nővérének Budafoki-úti lakásáról azzal, hogy Jászberényben lakó szüleihez utazik és azóta nyoma veszett. Mivel távozása alkalmával nagyobbösszegű pénz volt nála, hozzátartozói attól tartottak, hogy esetleg bünténynek esett áldozatul. Eltűnését bejelentették a rendőrségen, a megindult nyomozás azonban nem vezetett eredményre. Most, egy hét elteltével, Koller Pál megkerült. Szombaton jelent meg ugyanis a lapokban a hír, hogy Koller Pál eltűnt és a rendőrség keresi. Ugyanaznap este nővére hordár útján levelet kapott Koller Páltól, amelyben közli, hogy mindaddig Budapesten tartózkodott, most pedig utazik haza szüleihez Jászberénybe. Koller Pál sőgóra azonnal a pályaudvarra sietett, hogy a legközelebbi vonattal Jászberénybe utazzék. Hatvanban kiszállva a vonatból, örömmel pillantotta meg a pályaudvaron az eltűntnek hitt orvostanhallgatót. Sőgóra kérdéseire az orvostanhallgató elmondta, hogy amikor a kérdéses napon hazulról eltávozott, csak ugyan fölült a Jászberény felé induló vonatra, hogy szüleihez utazzék. Utközben azonban rosszul lett, ezért Gödöllőn leszállt a vonatról, két napot itt töltött egy barátjánál, majd kedden visszautazott Budapestre. Mivel még mindig rosszul érezte magát, egy orvos barátját kereste föl és itt maradt, anig meg nem tudta, hogy keresik.

— Az Általános Fogyasztási Szövetkezet táncestélye. Az Általános Fogyasztási Szövetkezet és társvállalatai alkalmazottai e hó 14-én este a kereskedelmi utazók egyesületének helyiségeiben segélyalapjuk javára, kiváló művészek közreműködésével műsoros táncestélyt rendeznek.

— Höfer hintőport használjunk.

MEG KELL NÉZNI

A

SZULAMIT-OT

A

BLAHA LUJZA-SZINHÁZBAN

Wlassics Gyula báró, a régi főrendiház elnöke, nyilatkozik A Reggel-nek a főrendiház reformjáról

(A Reggel tudósítójától.) Két nagyjelentőségű törvényjavaslat fekszik a minisztertanács asztalán: a főrendiházi reform és az új választójog. Báró Wlassics Gyula v. b. t. t. a két fontos alkotmányjogi javaslatról a következőket mondotta A Reggel munkatársának:

— En úgy vagyok értesülve, hogy a főrendiház reformja lényegében azonos azzal a törvényjavaslattal, amelyet már a Teleki-kormány a nemzetgyűlés elé terjesztett. A főrendiházról szóló javaslat mostanában nem fog tárgyalás alá vétetni, mert a kormány tudomásom szerint előbb a választói jogról szóló javaslatot és a törvényhatósági reformot akarja tárgyal-

tatni. Ezenkívül még több kisebb javaslattal is fog a nemzetgyűlés foglalkozni és csak ezek után tűzik napirendre a főrendiházi reformot. Ami a közigazgatási bíróságnak a képviselőválasztás fölötti biráskodását illeti, erről annyit mondhatok, hogy

a képviselőválasztás fölötti biráskodást vitás ügyekben kizárólagosan a közigazgatási bíróság hatáskörébe oahítja a kormány-javaslat utalni.

Es ez nagyon helyes, mert ennek a biráskodásnak csak független bírói szerv lehet méltó fóruma.

Bombamerényletet követtek el a portugál miniszterelnök ellen

London, február 8.

Lisszabonból jelentik: Egy tüntetés alkalmával, amelyet a kormány támogatására rendeztek,

bombát dobtak a miniszterelnök felé.

A bomba célt tévesztett, de a robbanás okozta pánik következtében a tömeg és a rendőrség között összeütközésre került a sor és a szorongatott helyzetben levő rendőrség kénytelen volt löfőgyevert használni. Hat ember súlyosan megsebesült. Más jelentések szerint a robbanás következtében négyen súlyosan megsebesültek. — Egy lisszaboni távirat megcáfolja a merényletet és az esetet így adja elő: A kormány támogatására rendezett tüntetés alkalmával egy fűzijátékrakéta a földön fölrobbant. A robbanás folytán támadt kavargásban a köztársasági gárda több lövést adott le. Négy ember könnyű sebesülést szenvedett.

— Hangversenyek. Goldsand Róbert, a 13 éves zongoraművész, Bach-, Beethoven-, Chopin- és Liszt-műveket adott elő. Csodálatos elmélyedés, gazdag fantázia szunnyad a gyermeklelkében, amelyet remélhetőleg a fejlődésben levő fizikum is teljesebb mértékben tud majd követni. Zsufolt terem tapsolt lebilincselő játékaik. — Pécsi Blanka modern magyar költők verseit szavalta vasárnap a Zeneakadémia nagytermében. Finom árnyalású hangja mindig kifejezést tud adni a költemény uralkodó eszméjének; e magasrendű spirituális művészetet azonban egyúttal melegen sugárzó lírai erő is táplálja a meggyőzői a költő igazáról a hallgatót. Az estélyon R. Radó János stílusosan, kulturált hanggal énekelte Mahler és Brahms dalait. Kósa György pedig öt újabb, kitűnő ritmikájú, pianisztikus megírt zongoradarabjait adta elő. Mind a három művész osztatlan tetszést aratott. (V. M.)

— 700 millió pör az FTC új tribünje miatt. Az FTC új tribünje miatt legutóbbi érdekes pör keletkezett a zöld-fehér futballisták és a Fejér és Ános építési vállalkozó cég között. A cég 2.000 dollárért vállalta a hatalmas tribün építését. Ennek befejezése után a vállalkozók kimutatták, hogy az építkezés 700 millió koronával többbe került az eredetileg kalkulált összegnél és kérték, hogy ezt az összeget a klub fizesse meg. Az FTC erről hallani sem akart s végül is megállapodtak abban, hogy az ügyet választott bíróság elé viszik. A választott bíróság még ezen a héten összeül, hogy meghozza ítéletét ebben az érdekes pörben.

— Jogtalanul szedi a főváros a magas szállodaadó. A 20%-os szállodaadó ellen már régóta súlyos panaszok emelkednek, mert a hotellek vendégeinek e külön megadóztatása lényegesen hozzájárult ahhoz, hogy Budapest idegenforgalma valósággal megbénult és a magyar kereskedelem ezzel érzékenyen károsodott. A szállodatulajdonosok kívánására a főváros már a múlt év júniusában új szállodaadó-szabályrendeletet készítet és ebben az adókulcsot enyhítette. Azóta nyolc hónap múlt el és a miniszterium a szabályrendeletet még mindig nem hagyta jóvá. Közben a múlt év végén már lejárt ez adó nem szedési joga, de mert az új szabályrendelet jóváhagyása a hónapban késik, így most is a régi 20%-os szállodaadót szedik. Az új szabályrendelet szerint pedig csak 10 vagy 15%-os adót lehetne a szállodai lakóktól beszédni s az oldandó hotelleknek semmiféle ilyen adót nem tartoznának fizetni. A főváros vezetősége így nem nagyon sűrgeti az új szabályrendelet jóváhagyását s míg máskor a kormányhatósági jóváhagyás utólagos reményében életbeléptetik az olyan rendeletet, amely fokozza a bevételeket, erre most nem is gondolnak. Az idegenforgalom pedig közben már csak legenda lesz.

— Autóelgázolás. Vasárnap délután 1/1 órakor a Nagymező-utcában a Bp. 22-955. számú autó elütötte Fried Armin 28 éves műszaki rajzolt. Az autó azután megállott, fölvetve az elgázolt embert és beszállította a Rókusba. Az autó utasait a rendőrség előállította. Kiderült, hogy az autót Schlesinger Elemér vezette, akinek nincs soffőrigazolványa; mellette ült fivére: Schlesinger László soffőr. Kihallgatásuk után mind a kettőjüket elbocsátották.

— Újabb dollárküldemény Németországnak. Párisból táviratozzák: A Newyork Herald a következőket jelentí Newyorkból a Németországnak szánt dollárküldeményekről: A newyorki bankok tegnap 4,5 millió dollárt küldtek Németországba, az egész heti dollárküldemény pedig 19,25 millió dollárt tett ki. A legnagyobb átutalás tegnap a J. P. Morgan & Co. cég részéről történt, 2,5 millió dollárral.

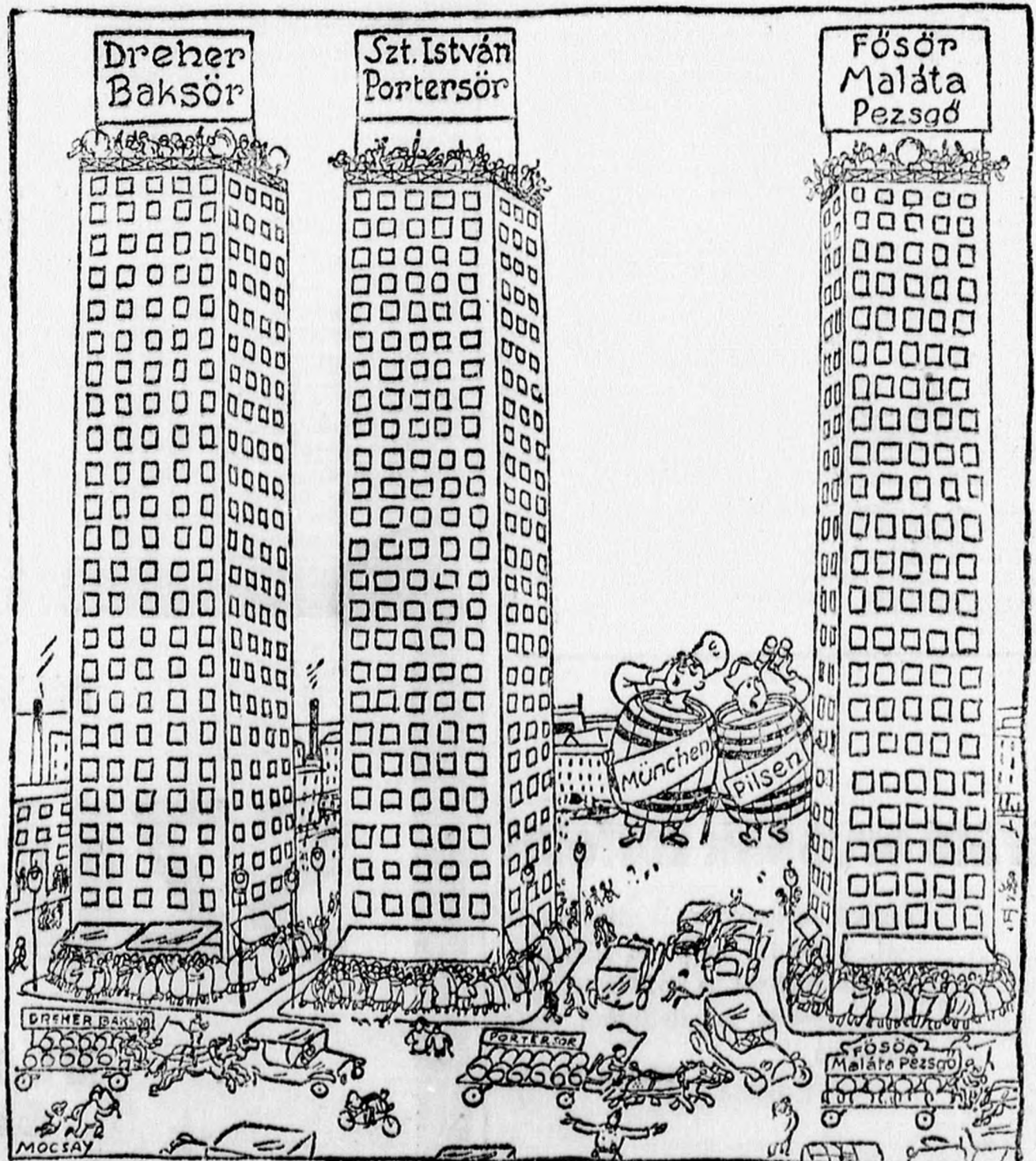
— Páris, Brüsszel és Pilsen. Igen tisztelt Szerkesztő ur! Amióta megszűntek a behozatali korlátozások, itt is, ott is élénk színű plakátok hirdetik a pilseni sör megérkezését, cseh szomszédaink élmességét és a mi — éhbetelenségünket. A plakátokat látva, bennem is föléledt az elmúlt boldog idők emléke és nem röstellem bevallani, én is bejártam egy pohár pilsenire. De nagyon megsajnálom. A háborús idők gyöngye sörét — anélkül nyeltem, de azóta — mint szenvedélyes sörivő — örömmel figyelem sörünk folytonos javulását s most, hogy alkalmam nyílt az összehasonlításra, bizony mondhatom, hogy a mi kőbányai sörünk sokkal jobb minden keserű pilseninél és — jóval olcsóbbak is. Egyet azonban nem értek. Francia selymet, beige bársonyt, cseh üveget, angol zsejt, ami itthon nem kapható, csak magas vám mellett engedik be, de nincsenek ipari, munkavédelmi- és vámpolitikai teszt lehetősége a külföldi sörök behozatalát, amikor Kőbányán színmagyar vállalatok évtizedek óta gyártják világszerte ismert kitűnő sörünket. Ugy hallom, a csehek egyáltalán nem engedik be a mi sörünket. Ha a szerencsétlen békeszerződés miatt ugyanily fegyverrel nem élhetünk is, emelje a kormány a sörvámot oly mértékben, hogy ne lehessen külföldi sört behozni, mint ahogy megtette azt más, fejlődő iparok érdekében. A kereskedelmi mérleg följavítása, a főbbtermelés előmozdítása, munkaalkalmak szerzése ne legyenek örökké csak üres jelszavak. A munkások tízezrei éheznek, a kormány ne nézze hát ölle tette kezével, hogy a még dolgozók szájából is ki akarják venni a kenyeret. Mi pedig ne igyuk a rossz és drága külföldi söröket, hanem maradjunk meg csak tovább is a jobb és olcsóbb „kőbányainknál”. Szerkesztő urnak köszönetes híve (A társaság).

— Magyar fogorvos csak „Sanalint” ajánl.

— Csak az új közgyűlés veszi revízió alá az elbocsátott fővárosi tisztviselők ügyét. A kommun bukása után egyre-másra elbocsátották a főváros szolgálatából azokat a tisztviselőket és alkalmazottakat, akiket a főváros kurzus urai „politikai szempontból megbízhatatlannak” ítélték. A Cseny-Bedő-féle rágalmasi pör, amely tudva-levően dr. Bedő Mór fölmentésével végződött reflektorfényvel világított rá a kurzusitételek igazságtalanságára és A Reggel munkatársa éppen erre való tekintettel szükségesnek tartotta, hogy Ripka Ferenc kormánybiztos közvetlen környezetében érdeklődjön aziránt, nem látják-e illetékes helyen elérkezettnek az időt az erőszakosan elbocsátott tisztviselők és alkalmazottak ügyének revíziójára. Azt a választ kaptuk, hogy Ripka kormánybiztos elvben helyesli ugyan a revíziót, de fizikailag nincs ideje arra, hogy hivatalos működésének még hátralevő két-három hónapja alatt ilyen óriási földadat megoldásába fogjon bele. Egyetlenegy revízió elrendelése ugyanis szinte lavinaszerűen indítaná meg a revíziók egész sorát és ezért a kormánybiztos arra az álláspontra helyezkedik, hogy a revízió elrendelése — már amennyiben ilyen többségi határozat létrejön — csak a májusban összeülő új közgyűlésnek lehet a feladata, amelynek megoldására ő már csak az idő hiányában sem vállalkozhatik.

— Szombat éjjel titokban elszállították a Divat- és Textilárú Rt. egész áruraktárát. Karácsony előtt való napon jelentett fizetéseketlenségét a Divat és Textilárú Részvénytársaság két igazgatója, Kovács Akos és Vidor Dezső, akiket a hitelezők följelentésére letartóztattak. A fogságban levő igazgatók most a divatos csődönkívüli kényszeregyezségi eljárásba folyamodtak. A törvényszéki szombat délelben rendelték el a kényszeregyezségi eljárás folyamatbátételét, azonban szombaton éjszaka a Rákóczi-ut 41. szám alatti üzlete előtt nagy társzeker állt meg, hogy az üzlethelyiségből 10 hatalmas ládába és külön nagy csomagokba gyömbszál árut elfuvarozzon. A portékát el is szállították, úgy hogy a vagyonfölglyeplő vasárnap majdnem teljesen kiüresített üzlethelyiséget talált a Rákóczi-ut 41. szám alatt. Természetesen azonnal rendőri segítséget vettek igénybe és már meg is állapították, hogy a társzekerén a Mobil szállítványozási Rt.-nak a keleti pályaudvaron levő raktárába vitték azzal a rendeltetéssel, hogy azt Budapestre vasuton továbbítsák. A hitelezők képviselőiben dr. Gál Jenő ügyvéd bűnügyi biztosítási végrehajtás elrendelése iránt folyamodott és ezt dr. Koritsánszky József táblabíró mint vizsgálóbíró el is rendelte 3 1/2 milliárd valószínűsített kárösszeg erejéig.

— 16.500 koronás egységárban árusít elsőrendű divat-flanellokat, creponokat, ingzsefeket, battistokat, fehér függönykelméket, deléneket és kretonokat a Fenyves Dezső Rt. mind a négy áruházán: Calvin-tér 7, Koronaherceg-utca 8, Károly-körút 9, Károly-körút 10.

Külföldi látogatók Budapesten: — Ejnye, de megnöttek ezek a mióta utoljára itt jártunk!

KÖZGAZDASÁG

Adómorál avagy Miért ily későn?

(A Reggel tudósítójától.) Hosszu habozás, keserves instanciázások után végre részántra magát a pénzügyminiszterium arra, hogy revideálja az ipari és kereskedelmi kamarák közbenjöttével az 1924. évi adókievételét. Miért ily későn, miért ennyi panasz meghallgatása, fölbebeszések százezreinek iktatása és letárgyalása után kellett erre a böles belátásra fanyalodnia a nagytékintetű fensőbbiségnek? De sőt miért kellett egyáltalán olyan súlyos adókat kivetni, amiket, amint ez most kiderül, a szenvedő adóalanyok egyharmada se tud kiverejtékezni? Miért feledkezett meg a magyar pénzügyminiszterium arról, hogy kétféle adómorál van a világon? Az egyik, amelyik az adófizetőt kötelezi, a másik az adókievető hatóságra áll.

Igaz, elismerjük, Magyarországon soha erős gyökeret az adómorál vetni nem tudott, senki a háboru előtt komoly rubrikának az adót nem tekintette. De tán maga az adókievető hatóság sem. Ma azonban az új, aranyban ránk rótt adó már komoly rubrika és mindenki alaposan megnézi, hogy mennyit adót tud fizetni és megnézi azt is, mennyit fizet a szomszéd. És mihelyt a kivetett adó meghaladja a józan ész diktálta mértéket, ott az adómorálnak még a nyoma is menten elpárolog. Azért kötelező minden ható-

ságra az adómorál másik fajtája, az, amelyik úgy szól, hogy

soha annyi adót ki ne vessen, amennyit józan számítás szerint az adózó megfizetni nem tud és meghökkenítő eltérések a társadalom különböző rétegeinek adója között ne legyenek.

A magyar pénzügyi igazgatás a legutóbbi időben sokat vélkezett az adómorálnak eme fajtája ellen. És még ma is nagyon kicsi a reményünk, hogy józan és igazságos mértékkel fogják megosztani a megkisebült ország adófizetői között azt az adóterhet, amit minden körülmények között viselnünk kell. Az most a kérdés, van-e annyi józan belátás az urakban, akik sorsunkról döntenek, hogy nem éppen föltétlenül szükséges első emíniensként csillogni Genfben, különösen ha új pénzt akarunk szerezni, teljesen elég lett volna, ha betartjuk azokat a kereteket, amiket a szandási program kiszabott. Ha nem akartunk volna mindenáron több jövedelmet kimutatni, mint amennyit tőlünk megkivántak, akkor nem kellett volna az adókievadásokat most revideálni és a sikernek nagyobb reményével jelenhetne meg a magyar premier is újabb kölcsönkérelmével a Népszöveiség előtt.

× Magánforgalom Pesten és Bécsben. A pesti tözsdeterem egész héten üres és a magánforgalom elvont fogalomvá vált. Meddig? Ez a kérdés izgatja szüntelen a piacot. Az ipar és kereskedelem nagy pénzühiányban szenved, de a pénzpiacokon nagy a bőség. Nagy, szabad tőkék keringenek, amelyek abban a pillanatban rávetik magukat az elsőrendű értékekre, mihelyt az ipari depresszió megnyílt. Ez azonban még a jövő zenéje, mert ki tudja, mikor vergődik ki mai súlyos gondjaiból az ipar és a kereskedelem... Bécsből jelenti telefonon A Reggel tudósítója: A hangulat, a prágai kontremín födözésére, valamivel barátságosabb. A magyar értékek változatlanul elhanyagoltak, csupán a Salgó piacán tapasztalható lényegtelen javulás.

× Krausz Simon ünnepi beszéde a Tözsdeklub diszvacseráján. A Magyar Tözsdeklub február 6-ra hirdetett diszvacserája, amelyre Krausz Simont kérték föl ünnepi szónokul, Ullmann Adolf halála miatt elmaradt. A Tözsdeklub vezetősége Paupera Ferenc elnöklété alatt tartott ülésén úgy döntött, hogy a diszvacserát e hónap 17-én, kedden este 9 órakor tartják meg. Gazdasági körökben nagy érdeklődéssel várják Krausz Simon beszédét, amelynek nagyon előkelő hallgatósága lesz.

× 25.000 aranykoronába került eddig a fővárosi üzemek fölülvizsgáló bizottsága. Két bizottság is vizsgálja most a fővárosi üzemeket. Az egyik a külföldi hitelezők ellenőrzőbizottsága, a másik az üzemfölvizsgáló bizottság, amely a kormánybiztos rendeletére vizsgálja meg a főváros összes üzemét. Mibe kerülnek ezek a vizsgálatok? — ez a kérdés gyakran jelentkezik most a városban. Tudvalevő, hogy a külföldi hitelezők a főváros költségén végzik munkájukat és az utazás, lakás, étkezés s más mindenféle kiadást a legutóbbi baseli egyezmény értelmében a főváros köteles fizetni. Hogy milyen összegre fog rugni az 5 tagú bizottság többheti itt tartózkodásának számlája, az csak távozásuk után kerülhet a nyilvánosságra. Annál nagyobb érdeklődésre tarthat számot, vajjon mennyibe kerül a belföldi üzemfölvizsgáló bizottság 15 tagjának működése. Annyi tény, hogy Ripka kormánybiztos a múlt hó végén átirathat utasította a tanácsot, hogy utaljon ki az üzemfölvizsgáló bizottság részére 25.000 aranykoronát. Ez az összeg csak egy részlete az üzemrevíziós bizottság költségeinek.

× Első Magyar Részvénytörvénye e hó 3-án tartotta meg a Mektár ülésében rendes közgyűlést, melyen 12 elfogadott zárszámadások alapján részvényenként 3200 korona osztalék kiütését határozta el. A szelvények e hó 5-től kezdve válthatók be a Magyar Országos Központi Takarékpénztárnál és a Kereskedelmi Banknál.

Hálószoba topoly, teljes berendezés 3-5 millióért
Ebédülő tölgy, vitrínes konyha, 45 millióért külön külön is átadó egyútt
Uriszoba klubgarnitúrával 135 millió K-ért
Podmaniczky-utca 16. szám

A rádiórendeletet kibocsátása előtt a Kormánypárt elé terjeszti Walkó miniszter A koncessziót a legelőnyösebb ajánlat kapja

(A Reggel tudósítójától.) A rádiónak egyre növekvő népszerűsége magyarázza meg azt, hogy a sajtóban nap-nap után más és más, sokszor egymással ellentmondó részletei jelennek meg a készülő rádiórendeletnek. Ezekkel a rendelettervezetekkel kapcsolatban

Erdélyi Aladár

kormánypárti képviselő, akik a múlt héten többször tanácskoztak a rádióügyről Walkó Lajos kereskedelemügyi miniszterrel, a következőket mondotta A Reggel munkatársának:

— A kereskedelemügyi miniszter kijelentette nekem, hogy a rádiórendelet ügyében csak a miniszterelnök hazaérkezése és a kormánypárti véleményének meghallgatása után fog a minisztertanács véglegesen dönteni. Addig tehát

nem lehet tudni, hogy a különböző alternatív tervezetek közül melyik fog rendelet formájában életbelépni.

Ami a leadóállomás koncesszióját illeti, többféle megoldás is kínálkozik. Szó lehet az állam, illetően a posta monopóliumáról, szó lehet egy vállalat, de többeknek a koncessziójáról is, esetleg olyanformán, hogy az egyes koncessziók a napnak egy bizonyos szakára volnának korlátozva. Annyi bizonyos, hogy

az állami monopólium mellözése esetén nem egy protekciós vállalat kapná meg a többi vállalatokat fajt accompli elé állítva a koncessziót, hanem az a vállalat, amely a legelőnyösebb ajánlatot teszi majd a kormányának.

A kereskedelemügyi miniszternek az az ígérete, hogy a rendeletet megjelenése előtt bemutatja a kormánypártnak, garantálja azt, hogy nem lesz ezen a téren meglepetés.

Adriai- és Földközi-tengeri luxusjáratok Triesztből:

Nápoly—Palermo—Spanyolország, Portugália és Kanári-szigetekre vagy visszafelé

Hetenkénti járatok Egyiptomba luxusgőzöskön

Rendkívül mérsékelt jegyárak, elsőrangú ellátás. Kivánatra prospektust küld
Cosulich Trieszti Tengerhajózási Társaság
Budapest VII. Thököly-ut 2. Telefon: József 14-13

Az új olcsó vámmentes lehetőséget teszi Önnek az osztrák áruk előnyös behozatalát

VIII. bécsi nemzetközi vásár

(Tavaszi vásár 1925 március 8—14-ig)

Egy választék 16 külföldi állam gyártmányában

120.000 bevásárló közül 70 államból 25.000 külföldi

Jelenlét ármentes az osztrák vásárokon

Matatárúgép 15.000 K-ás (0.25 dollár) utlevélvizumbélyeg előzetes megváltása ellenében

Fölvilágosítást nyújt a

Wiener Messe A.-G.
Wien VII.

és a tiszteletbeli képviselők Budapestben:
Ausztriai követség, V. Akadémia-utca 17
Schenker & Co., V. Nádor-utca 26
László Gy. A., V. Vilmos császár-ut 12
Idegenforgalmi és Utazási Vállalat RT, V. Vigadó
Angol-Magyar Bank RT főköja, I. Gellért-ter 1
Angol-Magyar Bank RT főköja, VII. Erzsébet-körnt 43-4

Mielőtt **butorszövetet, matracgrádlit, paplanszaténokat** vásárol, saját érdekében tekintse meg **BACK és GERŐ cég** dusan fölszerelt raktárát
Belváros, IV. kerület, Hajó-utca 12—14. sz.

Benzin 7000 korona Garazsirozás 700.000 kor. Székely-garázsban
Olcsó fuvarok VIII, Práter-utca 44/b szám alatt
Telefon: József 54-08

„FREUD“
ingatlan-, üzlet-, lakás és árubizományi keresk. vállalat
Bejegyzett kereskedőknek **korlátlan hitelt** nyújtok árufedezetre. **Ingóságok** bizományi eladását vállalom, azokra **előleget nyújtok**
Főbérleti lakását 24 órán belül eladom. Üzletet venni vagy eladni óhajtok keressek föl irodámat bizalommal
VII, Miksa-utca 13. Telefon: József 72—83

SZAKORVOSI rendelő vér- és nemibetegek részére. **EZÜST SALVARSAN OLTÁS**
Rendelés egész nap. Rákóczi-ut 32. I. em. 1. Rókussal szemben

GYERMEKEK BOLDOG OTTHONA
Krudy Gyuláné gyermekotthona
Budapest legszébb, legegészségesebb pontján, a II. ker., **Hűvösvölgy, Páfrány-ut 7. szám alatt** (telefon 89-23) **megnyitott**
Gyönyörű villalaks a klimatikus, erdős, hegyes vidéken. A gyermekek az alkalmas időben mindig a szabad levegőn tartózkodhatnak. Tanítás és étkezés a legjobban bevált svájci gyermekotthonok mintájára. Hízókurák, testi és lelki nevelés szakavatott tanerők állandó fölügylete alatt. Gyöngye, vérszegény gyermekek áldása. A várostól 18 perenyire a 83-as villamossal. Leszállás a nagy hídnál. Polgari, olcsó árak. Állandó orvosi fölügylet. Gyermekeket már 2 éves koruktól vállalunk. Arva és félárva gyermekek szerető bajlékot találnak
GYERMEKEK BOLDOG OTTHONA
Budapest, II. ker. Hűvösvölgy, Páfrány-ut 7. Telefon 89-23

Fővárosi Operettszínház

Halló, Amerika!

Fővárosi Operettszínház

Beszüntetik az idegenek rendőri jelentkezését

Két hónapig nem kell tartózkodási engedélyt kérni — Februárban új letelepedési rendeletet bocsát ki a belügyminiszterium

(A Reggel tudósítójától.) A letelepedés és az idegenek ittartózkodása körül a Trianon (minden bánat, nyomor, halál szülőke!), amint ismeretes, rengeteg zavart és bonyodalmat támasztott. A főváros és az államrendőrség illetékes ügyosztályai ez ügyekben a legnagyobb káosszal küzdenek. Ez a zavaros állapot, úgy látszik, végre megszűnik. A belügyminiszterium ugyanis, amint értesülünk, utasította az illetékes hivatalokat, hogy a további letelepedési kérvényeket ne vegyék figyelembe, mert teljesen új szabályrendelet készül és

az eddig kiadott letelepedési engedélyek érvénytelenek.

Az új letelepedési rendelet szerint az engedélyeket fényképpel látják el és ezzel egyidejűen megszigorítják a letelepedés feltételeit. Az új rendeletnek azonban jó oldala is lesz, amely különösen az utóállamok lakóit és általában a Budapesten megforduló idegeneket érdekli. A jelenlegi szabályok értelmében ugyanis minden idegen, aki a fővárosba érkezik, jelentkezni tartozik a főkapitányság idegenellenőrző osztályán, ahol tartózkodási engedélyt kap. Ez az engedély azonban csak egészen rövid időre — napokra — szól és 14 napnál hosszabb idő engedélyzése már a belügyminiszterium hatáskörébe tartozik. Elutazását is jelenteni tartozik az idegen és ezek a körülmények megnehezítik az idegenforgalmat.

Ezentúl, amint az új letelepedési szabályrendelet érvénybelép,

az idegenek jelentkezési kötelezettsége megszűnik.

Az idegenek utlevelét ezentúl csak az országba való bentazásnál láttamozzák és ez magában

2 hónapi ittartózkodásra jogosít

minden külön kérelem nélkül. Aki azután 2 hónappal tovább akar Budapesten tartózkodni, annak külön kell kérelmeznie a rendőrségnek jogában lesz négy ízben 14 napi meghosszabbítást, tehát

ujabb 2 hónapot

engedélyezni. Négy hónappal tovább ezután

idegen nem tartózkodhatik Budapesten, ez időpont után

nyilatkoznia kell,

hogy le akar-e telepedni. Az új letelepedési rendeletet — amint A Reggel értesül — február folyamán bocsátják ki. A rendeletet az utóállamokkal való kölcsönös megállapodás alapján szövegezték meg. Valószínű, hogy ezzel kapcsolatban az optálás ügyét is rendezik. Ez igen fontos volna, mert köztudomású, hogy az optálási idő alatt az optálandók 20%-a sem tehetett eleget az előírásoknak.

„A Széchenyi-bálon mindössze 300-an voltak jelen“

Az Országos Széchenyi Szövetség nyilatkozata

A Reggel múlt heti számában tudósítás jelent meg a Széchenyi-bál lefolyásáról. Ezzel szemben az Országos Széchenyi Szövetség, amely az előkelő bált rendezte, megállapítja, hogy a bálon nem 300-an voltak jelen, hanem a ruhatár 1000-et is meghaladó számban adott ki jegyet, ami az ideai bál szórónban különösen jelentős szám. Ennél a számszerű megállapításnál is képtelenebb az az állítás, mintha a bálbizottságban a királykérdés miatt párharc lett volna. A rendezőség körében a királykérdés nemcsak hivatalosan, de még magánbeszélgetés formájában is soha szóba nem került és a bál — mint mindig — szigorúan politikamentes volt. Éppen azért ezen az alapon, de egyéb okból sem, a bál elhalasztásáról soha vita nem volt, az soha szóba sem került — a szombat reggeli lapokban ismeretlen tettesektől közzétett állírástól kivül. A legitimista mágnásoknak semmi okuk sem volt távolmaradni, ezt legjobban bizonyítja az, hogy a legitimista arisztokraták valóban meg is jelentek a bálon. A bál nemcsak mint látványosság volt fényes — amint azt a cikk föltünteteti —, hanem mint mulatság is a legjobb hangulatban reggel 7 óráig tartott. Így a Széchenyi-bál az idén is a régi tradícióknak megfelelő keretek között folyt le.

A vizsgálóbíró szembesíti Lederert és feleségét

(A Reggel tudósítójától.) Bubits Jenő vizsgálóbíró már lényegesen előrehaladt Lederer Gusztávné kihallgatásával. A kihallgatás természetesen zárt ajtók mögött folyik. A gyilkos asszony két szuronyos fegyőr között ül a vizsgálóbíró asztala előtt. Most már vastag prémes bunda van rajta és így bundában alig fér el a széken.

A Tölgyfa-utcai borzalmas gyilkosságról, Kodelka Ferenc holttestének földarabolásáról a napok óta tartó vallatás során eddig még szó sem esett. A vizsgálóbíró

Ledererné egész előéletét földeríti előbb

és csak azután mélyed bele a rablógyilkosság részleteinek kibogozásába.

A Reggel munkatársa illetékes helyen érdeklődött afelől, hogy a vizsgálóbírói kihallgatások alkalmával szóbakerült-e már Kodelka utolsó éjszakájának rémregénybe illő története. Egészen megbízható helyről kaptuk azt a fölvilágosítást, hogy

a szerelmi jelenetekről a rendőrségi aktákban egyetlen szó sincsen.

Ledererné előlete nem zárja ki a föltevéseket, de tény, hogy a rendőrségen Ledererné nem tett beismerő vallomást arról, hogy szerelmi jellemben kábította el Kodelkát. A vizsgálóbíró már érintette ezt a kérdést az egyik kihallgatási napon, de

Ledererné vehemensen tiltakozott a vád része ellen.

Ma folytatják a kihallgatást. Olyan apró részletességgel mélyednek az ügy minden egyes részletébe, hogy előreláthatóan az asszony kihallgatása még legalább három délelőttöt vesz igénybe. Sokkal rövidebben végeznek aztán Lederer Sándor kihallgatásával, közben

helyszíni szemle lesz Csepelen

és azután következik a bűnügyi vizsgálat egyik legérdekesebb része, amikor

a vizsgálóbíró áthozatja a katonai fogházból Lederer Gusztávot és szembesíti a házastársakat,

hogy ezzel tisztázzák a vallomásuk között mutatkozó eltéréseket.

A MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANK IGAZGATÓSÁGA

őszinte gyászban jelenti, hogy nagyrabecsült alelnöke, az intézet hervadhatatlan érdemű vezérigazgatója

MÉLTÓSÁGOS

BÁRÓ ULLMANN ADOLF UR,

a főrendiház tagja, a Ferenc József-rend nagykeresztese, stb. stb.

folyó hó 5-én délután jobblétre szenderült.

A megboldogult ötven esztendővel ezelőtt kezdte meg pályafutását a Magyar Általános Hitelbanknál, melynek élén több mint másfél évtizeden keresztül vezérigazgatóként működött. Gazdag tudásának egész tárházát a legnagyobb odaadással és lelkesedéssel bocsátotta jó és rossz időkben az intézet rendelkezésére, melynek hatalmas oszlopa volt. Nemes jelleme, lebilincselő egyénisége, páratlan szivjósága mindazok tiszteletét és ragaszkodását biztosította számára, kik őt ismerték. Kiváló tevékenységének nagy eredményeivel kitörülhetetlenül írta be nevét Magyarország gazdasági életének történetébe. A Magyar Általános Hitelbank minden időközön át a legnagyobb tiszteletben fogja emlékét tartani.

Budapest, 1925. évi február hó 5-én.

SZÍNHÁZ

Ami az Intim Pistából kimaradt

Mondja, kedves Intim Pista,

ha úgy végigné az idei szezon darabjain, sikerre, kit tart mégis a legnagyobb írónak?

— Nem lehet kétséges: Jackie az, a görög Jackie-je, a kedves, kopasz, fanatikus Haskell, akivel a revü premierje után valóságos közel-harcot vívtam bizonyos elvi ellentétek miatt...

— Tudniillik ő megkérdezte, hogy hogy lehet a revü. Én erre megmondtam neki, hogy el vagyok ragadtatva tőle, brilliáns, lehetséges munka, de bizonyos szempontok miatt — nem örjöntem és nem ajúdoztam a „Halló, Ameriká!”-ért. Nahát, a misztér kétségbe volt esve. Hajnalig együtt ültünk, addig magyarázta, hogy ebben a munkájában ő hisz, szerinte a revü a háborúutáni közönség igazi darabja, szórakozása és csak várjam meg, nézzem meg, a város meg fog mozdulni, ezt a produkciót mindenkinek meg kell majd néznie. Évek és ellenérvek röpködtek a késő délelőtti órákig, valósággal fojtogatva egymást, így kerülünk el véletlenül, kiabálva és hadonászva délelőtti 11 órakor a Nagymező-utca. Haskell megnézett, majd hirtelen bement a pénztárhoz.

— Hogy megy? — kérdezte.
— Erre a hétre minden jegyet eladtunk — jeltette Mr. Quecon, a színház térparancsnoka. Haskell rámmézelt. Látja, kérem — mondotta —, meglátja, nekem lesz igazam. És elismerem, a misztérnek igaza van. A Nagymező-utcai színház környéke úgy néz ki este 1/8-tól, 11-ig, mint egy hadseregparancsnokság épülete a háborúban. Beláthatatlan autó- és kocsipark láborozik az színház előtt s a környező utcákban a soffőrök fekete tömege egész kis hadsereg, nem is tudta az ember, hogy ennyi rengeteg autómobil van Budapesten. És mindez az idegen gentleman miatt, aki ime, föl tudta igazni a híres, cinikus várost... Egyébként pedig egy mulasztást kívánok pótolni, amikor most külön ide írom Pártos Gusztáv nevét a revüvel kapcsolatban, aki A Reggel múlt heti referációjából kimaradt.

— Na és mi van a vis á vis „Idégen”-jével, ha szabad érdeklődnöm.

— Hát „Az idegen” a Renaissanceban, tényleg nem olyan szerencsés vállalkozás, mint szomszédságában a Haskell-revü. Viszont még a legizellenebb színházban, a nemzetgyűlésen is tisztelik azt a szokást, amely szerint a szónokot szűzbeszédében békébenhagyják. Ez a derék ifj. Gaál Mózes finom és elmélyedő novellista, akinek szűzdarabja bizony kissé konfuzus, gyakran ijesztő, néhol azonban sok jószándékkal és tisztességgel van megírva. Hát, puff neki! — megbukott. Ezt megmondhattuk volna a szerzőnek és a színháznak az — olvasópróbán. Majd ír a fiatal Gaál jobbat is, ha kigyógyul abból az ábrándból, hogy a színpadot kizárólag elnyűtt világproblémák megoldására találták ki. Mintha nem volna elég fájdalmas, mázsás magyar probléma! A másik szűz, „Az idegen” heroinája, Holló Klári kisasszony, démonnak, bestiának, éles és véresfogu angora macskának — untauglich.

Lehet belőle színész, sőt nagy színész. De ebben a szerepkörben soha. Somlai tisztelőre-méltó kötelességtudással játszotta az elcsapott olajbarna király, halás tapsok jutalmazták önfeláldozásáért. A legnagyobb sikere mégis Harsányinak volt, amikor a darab tegellen-szenvesebb szereplőjét kiboxolta a színpadról. Vastapsot kapott abban a reményben, hogy a többiekre is sor kerül. És itt nem mulaszt-hatom el emlékeztetőre idézni a Renaissance-Színháznak, hogy tagjai sorában jógyémhőnyan árulnak petrezselmet olyanok, akik más színházaknál kedvencei voltak a publikumnak. Hogy másokat ne említsek: Németh Juliska, aki állítólag azért nem tud szóhoz jutni a Renaissance-nál, mert a színház befolyásos totum factum nem akar vele játszani. Vagy Lázár Mária, aki, amióta a Vigtől el-jött, még ki nem látotta a száját a Bárdos Artur színpadán. Harsányi Rezső sem tud a „Terike” óta egy rendes szerephez hozzájutni; ha talán több ökonómiaival és tisztább szem-mel osztanák a Renaissanceban a szerepeket...

— Hát nem ártana.
— Egyébként befejezett tény — s ezt az érte-sülését A Reggel minden évfolyattal szemben már eleve is föntartja —: Beregi Oszkár szer-ződötése. Bárdos Bécsben leszerződötte Bere-git, aki még az idei szezonban föl fog lépni a Renaissance-ban.

— Na és a többi premierek?

— A „Szulamit” komoly siker s igazán könnyen csinálhat egy százas szeriest, ami fő-leg a brilliáns rendezés érdeme volna. Tihanyi csodákat művel azon a tenyérnyi kis színpad-on, Beöthy össze-vissza ölelte, csókolta a pre-mier után, úgy gratulált neki. Harmath Hilda újból a régi formájában fut és Nádor is sokat csiszolódott. Ma kezd egyébként a kórus a Ki-rály-Színházban „A császárné apródja” pró-bát, amelyre valószínűleg március közepe tá-ján kerül majd a sor. Egyéb mozgalom az Uni-ónál nincs. Azazhogy van: március 9-től a párisi Grand-Guignol társulata egy hétig vendégszere-pelni fog a Belvárosi Színházban.

— Vig?
— Új francia darabot vettek, mégpedig az „Ezüstlakodalom” nagy erkölcsi és komoly anyagi sikerén fölbuzdulva, egy pendent-ot, Bousquet és Armont urak „La comédienne” című színművét, amelynek Bécsben a Burg-színházban „Mama Nicole” címen volt sikere. A darab egy híres színésznőről szól, akinek föl-nőtt leánya van s a három fölvonás halk drámája az, hogy a színész nő pályáján és életé-ben hányszor és hogy kerül szembe föl-nőtt, szép leányával.
— Szép lehet.

— Gyönyörű, mint az utolsó három év fran-cia darabjai általában. Az idei párisi szezon már sivárabb, értékes darab alig akadt. A Theatre Michel most mutatta be Jacques Natan-son, az alig 24 éves szerző új darabját, a „Gre-luchon delicat” című komédiát, amelynek té-mája, hogy elfogadhat-e a férfi a nőtől pénzt. A darabnak nagy sikere volt, kényes témája dacára, vagy talán éppen ezért. Ennek a fiatal zseniális Natansonnak ez a negyedik remek-sikerű darabja a többi háromnak is nagy sikere volt. Még egy párisi hír: A legelterjedtebb dél-utáni boulevard-lap, az „Intransigeant” folyta-sásos regényként közli Helgai Jenő „III-es” című izgalmas regényét.

— Kabaré?
— A Terézköruti Színpad új műsora az egyet-len üdítő reminiscencia a mondva csinált blüettek és egyéb szörnyű apollókabarédiádók dzsungelében. Ezuttal Nagy Endre, Salamon és Szencs Béla érdeme. S hogy nekem is legyen némi érdemem, kap egy komoly pletykát, hogy leszédül a székről.
— ? Hajj!
— A Vigszínház új heroinája nem biztos,

hogy jövőre is a Vigszínháznál lesz, a Magyar Színházé viszont egész biztosan nem lesz a Magyaré.

- Hanem?
- Ne szólj szám...
- Talán cserélnék?
- Talán igen, talán nem...

* A „Szulamit” sikere elsőrendű szenzáció. Minden vá-rakoztat meghalad az a siker, amelyet a Blaha Lujza-színház szenzációs „Szulamit” előadása aratott. Közön-ség és sajtó egyhangú lelkesedéssel állapította meg, hogy a „Szulamit” előadása olyan szép, színes, érdekes és mu-gávalragadóan hatásos, amhez fogható budapesti ope-rettisztulhat még nem produkált. Bábajos kelti zene és évezredek erejűvel megrendítő egyházi énekek, pazarul pompás díszletek, képrajzító jelmezek, szőftő táncpro-dukciók teszik felejthetlenné a „Szulamit” estét. Nincs szó, amely eléggé tudja dicsérni az előadást. Harmath Hilda Abigail szerepében a legnagyobb magyar prima-donnak sorába lépett. Palay Matild a címszerepben fen-séges „Szulamit” volt. Nádor Jenő férfias tenorja elra-gadóan esengett a régi keleti melódiákban. Déri Jenő egyházi éneke művészi élmény. Boross Géza, Helgai Au-dor, Hász Lajos, Fülöp Sándor komikuma talprengő hahótákat kelt. Igazi művészi szenzáció R. Szentpál Olga nővendégeinek és Mirkovszky Mária klasszikus táncra. A megerősített zenekar virtuózau adja elő a „Szulamit” zenéjét, amelyet eredeti héber motívumokból részben összeállított, részben szerzett Donáth Ede. Belátható idő-kig minden este a „Szulamit” lesz a Blaha Lujza-színház műsora.

* A „Juhász legény, szegény juhász legény” első há-rom előadásának zsúftól nézőterét valósággal magával ragadta Török Rezső és Magyar László poétikus, vi-dám dalosjátéka. Harsógo derűség és tomboló nyíl-színi tapsok közt folyt le a derűs magyar újdonság első három előadása. Erről a pompás újdonságról el lehet mondani: ahány mondat, annyi kacagás, ahány ének-szám, annyi ismétlés. A premier nagyszerű együttfe-sével e héten ma, hétfőn; szerdán, szombaton és vasár-nap este kerül színe a pompás magyar daljáték.

* A Nyu bemutatója lesz a Vigszínház jövő hetének irodalmi és művészi nagy eseménye. Oszip Dímov „min-dennapi tragédiája” nemcsak a különösen érdekes mese-szöveg révén, de az egymásra torlódo képek gazdagsá-gal és hatásos voltával érte el világsikerét. A szom-bati bemutatóig az „Ezüstlakodalom”, Paul Géraldy páratlanul szép színijátéka dominálja a műsort. Kedden az „Ördög”-öt, csütörtökön a „Delibáb”-ot játsszák.

* Ma, hétfőn este „Juhász legény, szegény juhász le-gény” magyar daljáték a Városi Színházban.

* „Carmen” — Máthé Rózi, a wieni Volksoper mű-vésznője lesz a Városi Színház pénteki előadásán. Don José-t Kubla Richárd, a prágai Operaház tenoristája énekl.

* Burrián utóda a Városi Színházban Kubla Richárd, a prágai Operaház kiváló tenoristája, akit hazájában Burrián utódiának emlegetnek, két estén át vendé-gszerepel a Városi Színházban. Pénteken este a „Carmen” Don Joséját, hétfőn, 16-án pedig a „Bajazzok”-ban Canto-t énekl.

VI. Révay-u. 18 KIS KOMÉDIA Telefon: 14-22
AZ ÚJ FEBRUÁRI MŰSOR. ROTT, STEINHARDT, WINDHOPP, TÜRK stb. Főléptével. Kezdeté 1/8 óraker

* A „Fej vagy irás” vidámsága vezet a Belvárosi Szín-ház e heti műsora is. Lakatos László nagyszerű komé-diaja, amely híressé vált annál a külön érdekességénél fogva, hogy a benne szereplő művészek kettős szerepé-ben lépnek föl, hétfőn, szerdán, pénteken és vasárnap este kerül színe. Táblás hazak mutatnak a „Fej vagy irás” brilliáns szellemességein és ünneplik Titkos Ilona, Török Jenő, Mészáros Géza, Kertész Dezső ragyogó együttését. Kedden, csütörtökön, szombaton a „Ki babája vagyok én” című francia bohózat, amelynek mulatságos-sága és népszerűsége már közmondásos. Vasárnap dél-után Szencs Béla remek „Olasz asszony”-a 48-adszor és 49-edszor.

* A „Sevillai borbély” keddi előadásán Guthi Erzel, az ismert kiváló énekesnő énekl Rosina szerepét a Vá-rosi Színházban. Partnerrei Somló József és Kovács Dezső lesznek.

A legnagyobb párisi siker:

Menyasszonyi fátyol

(La fleur d'oranger)

Birabeau és Dolley 3 fölív. vigjátékának
bemutatója

e hó 14-én, szombaton, a Renaissance-Színházban

Fűszereplők:
Somlay, Berczy, Harsányi, Bóth Klári,
Jankovich Magda, Turay Ida,
Bacsányi Paula

VER-KO cipők

Muzeum-térut 33 (Muzeummal szemben)

Előrehaladott idény miatt nagy

árleszállítás

brokátcselyem-, lakk-, antilop- és egyéb cipőkben

Tekintse meg kirakatainkat!

BRILLIÁNSOKAT

Szekely Emil Király utca 51

gyöngyöket, ré-gyöngyöket bárkinél drágábban vessz. Tel.: J. 103-35 (Teréz-templ. szem.)

Ma hétfőn, szerdán, 11-én, szombaton, 14-én, vasárnap, 15-én a Városi Színházban

Juhászlegény, szegény juhászlegény...

Török Rezső és Magyar László szenzációs sikerű magyar dalosjátéka

Lipcsei dolgok

— Irta Nagy Endre —

A fiam Lipcsében tanul a természettudományi gyelemben. Ez ugyan — magam is vallom — hazafiatal dolog, mert az a száz dollár, amíg havonta ott elkölt, a nemzeti vagyont csökkenti. De agrárkémiát, fajnemésítést, növénynemésítést tanul ott azzal a szándékkal, hogy e mágiikus tudományokat majd itthon alkalmazza valami alföldi szikes talajon. Tehát e dollárok csak hasznos befektetésnek tekintendők, meg a nemzetgazdaság nézőpontjából is.

A fiam megszokta, hogy sűrű leveleiben mindenről írjon, ami jóbarátok között beszédtema lehet. Az ő leveleiből szedegetem ki ezt a pár dolgot.

*

Lipese a hatalmas Németország egyik leg-hatalmasabb városa. A fiam egy hivatalnok-házaspárnál lakik. Egy nap bevitt kóstolóba egy kis mákospatkót, amit hazulról küldtünk neki. A házigazda és a felesége áhitatosan nézte, szagolgatta a süteményt, elképedtek, amikor megállapították, hogy valódi zsírral és mákkal készült és az asszony elragadtatva mondta:

— De szép ország lehet az a Magyarország, ahol ilyesmit tudnak csinálni!

*

Arra az egyetemre a világ valamennyi nemzete küld tanulót. De a fiamat csak a csehek, oláhok és jugoszlávok érdeklik. És piros-fehér-zöld krétával mázolja tele a levélpapírost, amikor megírta, hogy a nagy Oswald egyik óráját így kezdte:

— És most egy olyan tudósról fogok önöknek beszélni, aki korszakot alkotott a fizikában. Ez

a tudós magyar ember volt és úgy hívják: báró Eötvös Lóránt.

És a következő óráját így kezdte:

— És most, tisztelt uraim, egy másik magyar tudósról fogok önöknek beszélni. Zsigmondy urról, akinek az ultramikroszkópot köszönheti a tudomány.

A fiam elégtétellel állapította meg, hogy eddig még sem cseh, sem jugoszláv, sem oláh tudós nem szerepelt a tananyagban. Egyébként a lipcsei egyetemnek négy magyar tanára van. Az egyik, Paál professzor, előadás közben nem talál meg valami szót és bosszusan dörmögte:

— Izé... ej no... a fene egye meg!

A fiam ekkor is piros-fehér-zölddel mázolta ki a levélpapírját.

*

A „Philadelphia” jámbor diákegyesület, amelyben tudományos előadásokat tartanak és közben szellőzőket énekelnek. De sört isznak hozzá. A fiam megszámlálta, hogy a szomszédja egyetlen ütés alatt tizenkét krigit sört ivott meg.

*

A Pálma-házban nagy farsangi ünnepély volt, amelynek ezt a címet adták: „Pusztó-Fest”. A színpadon a „Csárdáskirálynő”-ből és a „Marie”-ből ismert magyar legények és leányok biciklin futballt játszottak. Alább biciklizés közben kellett egymáshoz adogatni. Igaz, hogy a kosztümök nem nagyon hasonlítottak a közismert magyar népviselethez, de még mindig jobb, mintha azokat az elnyűtt, lerongyolt és toldott-foldott városi ruhákat viselték volna, amelyekben manap a magyar nép jár.

A fiam megkérdezte az igazgatót, hogy miért futballoznak ezek a szereplők, amire az igazgató megbotránkozva felelt:

— Na hallja! Az csak közismert dolog, hogy a magyar egy futballozó nemzet!

*

Az egyik magyar diák a másikat az utcán megpofozta, mert az — elveire való hivatkozással — nem akart párbajozni. A rendőrség letartóztatta a pofozkodót, de mivel az igazolta magát, hogy egyetemi hallgató, áttették az ügyét az egyetemi bírósághoz. Az egyetemi bíróság megvizsgálta az ügyet és a pofozkodót megdicsérelte, a megpofozottat pedig kizárta az egyetemről.

*

Tátralomnicon a magyar hockey-csapat legyőzte a lipcseit. A lipcsei újságok egész komolyan írják, hogy a győzelem csak svindlinek köszönhető. Tudniillik a szállodában a magyar nők a küzdelem előtt való éjszaka direkte félholtra jászották a német legénységet.

* Minden este: Halló, Amerika! A Fővárosi Operett-színház műsorát természetesen a szenzációs amerikai revü tölti be. Vasárnap délután a „Nótás kapitány”-t adják.

* Újra „Altona”-hete lesz a Magyar Színháznak. Ezen a héten is ötször kerül színpadra a szezon legérdekesebb és legnagyobb sikerű drámája. Hétfőn, szerdán, pénteken, szombaton és vasárnap este látsszák Fazekas Imre színművét, amely csodálatos irői művészettel oldja meg páratlanul nehéz témáját. Táblás házak szakadatlan sorzata társol az „Altona” drámai szépségeinek és a páratlan előadásnak, amelynek díszlet P. Márkus Emília, Bajor Gizli, Csontos Gyula, Kedden és csütörtökön Drégely és Liptai végtelenül mulatságos vígjátéka, „A vörös ember” megy.

* Az újságkiadó tisztviselők matinéja, az egyesület örökös díszlőkének. Rakosi Jenőnek védnöksége alatt, özvagy- és arvaalapja javára, március hó 22-én, vasárnap délelőtt 19 órakor lesz a Király-színházban. Mint minden esztendőben, így ezidén is a fővárosi színházak legkiválóbb művésznői és művészei fognak közreműködni. Jegyek előjegyezhetők az egyesület Otthonában délután 5-8 között (Erzsébet-körút 49. Telefon: 119-37, József 86-62).

FENYVES DEZSÓ RT

Divatflanell, legszebb minták
Kreppon, minden színben
Ingzefirotek, batisztoek
Fehér függönykelme
Delén és kretonok

méterje

16.500
16 K

Gyapjuszövetosztály:

Kitünő használati öltönykelmek	85.000
Tiszta gyapju öltönykelmek ..	120.250
Eredeti angol öltönykelmek ..	135.000
Raglankelmék, tiszta gyapju .	157.250
Gabardin női ruhakelmék....	48.000
Tiszta gyapju seviot, duplaszél.	89.730
Kombinált öltönykellékesomag	175.000
<small>(tartalmaz egy öltönyhöz szükséges béléanyagokat)</small>	
Eredeti angol öltöny, raglán, női kosztüm és francia ruhakelmékben gazdag választék	

Konfekciósztály:

(Csak Calvin-téri áruházunkban)

Koverkó kabát, legujabb fazón	786.300
Angol homeszpuu kabát, tavaszi újdonság	823.300
Divatesikos aljak	89.700
Selyem trikózsemper, minden színben ..	157.250
Fehér opalbluzok, legujabb fazónokban ...	125.000
<small>Legujabb angol és francia modellek nagy választékban megérkeztek</small>	

Selyemosztály:

Csikos selyem, újdonság, béli színben, 80 cm széles	59.200
Tiszta selyem, 85 cm széles, minden színben	74.000
Liberty-selyem ruhára, minden színben ..	86.950
Crepe de Chine, nehéz minőségű ...	128.000
Selyem-marocain, legdivatosabb minták	133.200
<small>Estélyi ruhaszelyemekben óriási választék</small>	

Vászonosztály:

Fenyves mosott vászon és siffon	17.000
Bőreres angin	21.000
Kitünő alsónadrággöpper	28.680
Batisztsiffon, 83 cm széles	24.980
Batisztsiffon, 130 cm széles	38.850
Lepedővászon, 150 cm széles	45.350
Paplanlepedővászon, 180 cm széles	53.650
Vászontörülköző	19.450
Flanell portörölő	14.800
Pohártörölő	17.580
Kávészak, damaszti, 6 személyes	155.400

Kötött- és szövöttáruosztály:

(Csak Calvin-téri áruházunkban)

Női harisnyák, minden színben	9.250
Kitünő női harisnyák dupla talp- és serokkal minden színben ..	23.000
Fátyol női harisnyák, minden színben ..	37.000
Férfizoknik, tartós minőség ..	7.600
Férfizokni, flór kitünő minőség ...	23.000
Férfi svédkeztü	25.900
Női svédkeztü, selyem kivarrással	26.800
Női gyapjumellény, minden színben	170.000
Női kötöttkabát, tiszta gyapju	242.000

Női fehérneműosztály:

(Csak Calvin-téri áruházunkban)

Női batisztszebkendő azsurral	8.000
Női nappali ing, azsurral ...	36.000
Női nadrág, azsurral	36.000
Női hálóing, azsurral	79.550
Ing és nadrág batisztszebkendő, hímözve	110.200
Batiszt szoknyakombiné, kőzi azsurral	98.980
Vászon párnahuzat	71.830
Vászon paplanhuzat	196.100
Szines paplan, jó minőségű .	316.000

Különleges fehérneműekben és babakelengésekben nagy választék

Férfifehérneműosztály:

(Csak Calvin-téri áruházunkban)

Szines nappali ing, két külön gallérral	74.000
Flanell sport férfing két gallérral	85.000
Pikémellü ing, fehér	92.500
Kitünő hosszú hálóing	103.600
Hosszu alsónadrág, köpperből	64.750
Rövid alsónadrág, kitünő minőség .	43.480
Pyjama öltönyök, nagy választékban	214.600

2, 2 1/2, 3 és 4 méteres szövet-, selyem- és mosó-

maradékok

példátlan olcsón

Mintákat

kívánságra készséggel küldünk

VASÁRNAPI SPORT

Nagyszerű küzdelmek folytak a műegyetemiek vívóversenyén

A MAFC országos hendi képvivő versenye — Győztes: Petschauer Attila (NYC), aki még álmában is vív

(A Reggel munkatársától.) Rög nem látott szép viaskodások színhelye volt vasárnap este a Műegyetem auláján, ahol a legelőkelőbb közönség előtt folyt le a MAFC országos hendi képvivőversenyének a döntőküzdemei. A kitűnően rendezett verseny nem egy meglepetéssel szolgált. A tavaly szenzációs sikerrel szerepelt ludovikások az idén már a középdöntőkben elváltak.

Győzött Petschauer Attila olyan stílusban, amely sokáig felejthetetlen marad.

Részletes eredmény:

Győztes: Petschauer Attila (NSC, Fodor-iskola) 8 győzelemmel (1 tuss előnyvel). 2. Misley Károly dr. (BEAC, Gerentsér dr.-iskola) 7 győzelemmel (2 tuss előny). 3. Gombos Sándor dr. (Tisza IVC, Santelli-iskola) 6 győzelemmel (0 tuss előnyvel). 4. Kalmár István (MAFC) 6 győzelemmel (2 tuss előnyvel). 5. Kovács György dr. (Tisza IVC) 4 győzelemmel (0 tuss előnyvel). 6. Kóczy Aladár (MAC) 4 győzelemmel (1 tuss előnyvel). 7. Erdélyi Jenő (Tisza IVC) 4 győzelemmel (2 tuss előnyvel). 8. Pintér György (RAC) 3 győzelemmel (3 tuss előnyvel). 9. Eckl Viktor (MAC) 2 győzelemmel (2 tuss előnyvel). 10. Király Marcell (MTK) 1 győzelemmel (5 tuss előny).

A verseny elnökségében Schilmanek Emil, a kir. József Műegyetem rektorának tanácsosa, Dégróf P. Ilavinczi György, az MVSZ elnöke, dr. Hüttl Dezső, a MAFC tanár-elnöke és Gyarmathy István ifjúsági elnök foglaltak helyet.

A zsűri, Bertl László ezredes és Werkner Lajos elnöklésével, hivatalosa magaslatán állott. Dénes Károly,

Dunay Bertalan, Filotás Ferenc, Garai János, Gerde Oszkár, Gencsi Pál, Glykésis Gyula, Krenesey Géza, Misley Sándor, Parragh Béla, Rády József és Rozgonyi György fardhatatlanul asszisztáltak úgy az elő-, mint a döntő mérkőzésekben.

A verseny után munkatársunk a győztes Petschauerre vonatkozóan a következő figyelemreméltó véleményeket szedte össze:

Bertl László ezredes, a zsűri elnöke: Petschauernek jó a keze, jó a lába, de még nincs feje. Ha ezentul nemcsak technikával, de észrel is fog vívni, szenzációs eredményeket várhatunk tőle.

Werkner Lajos, a zsűri másik elnöke: Káprázatos technika és abszolút gyorsaság jellemző a győztesre. Csak még nincs „vívó-éso”.

Misley Károly dr., a második helyezett, aki Petschauer legyőzött: Petschauer technikája kiváló. Gyors és energikus, elég jól véd, kitűnően vág elő. Versenyritmusa még nincs.

Polányi Béla dr., aki a középdöntőben legyőzte Petschauer-t: Attila barátomnak, egyik legkiválóbb mesterünk szerint, olyan kitűnő keze és lába van, mint senkinek a világon. Még csak a vívóéso hiányzik belőle, ami a versenyritmussal majd megjön. Tudomásom szerint Petschauer gyerekkora óta vív. Naponta órákig iskolázik,

otthon pedig egy bábum gyakorolja magát.

A győztes csak ennyit mondott: Még sokat akarok tanulni igaz mesteremtől, Fodor Istvánról, akinek első sorban tartozom köszönettel, azután Camilli és Schlotzer mestereknél. A legnagyobb hálával azonban az ősz Károly bácsira (Torda Károly) gondolok ebben a percben, aki második apám. Imádom a vívást. Még álmomban is ezt esládom.

Gerhard Lajos.

Nyilvános főpróbán mutatkoztak be futballcsapatunk vasárnap

Az FTC, MTK, ÚTE és Vasas nagy gólarányú győzelmei

(A Reggel tudósítójától.) Az egy hét múlva kezdődő bajnoki futballszezon előtt összes csapatunk starthoz álltak vasárnap és részben díjmérkőzésekben, részben pedig tréning-mecsekben tartottak erőpróbát a klubfanatikusok előtt, akik a kellemetlen hideg idő ellenére is tömegesen keresték föl a pályákat.

Vasas—III. ker. TVE 5:1 (2:1). Magyar Kupa-mérkőzés, Hungária-ut. A fontos mérkőzés végig a Vasasok fölényének a jegyében folyt le és ennek ellenére a vezető gólt mégis a budai vívók érték el Kenyeres révén, amelyet Kuftrinca elnézett. A Vasasok nemsokára tizenegyes révén kiegyenlítették, az utolsóelőtti percben pedig Takáts a vezető gólt lövi be. Félidő: 2:1. — A mérkőzés második felében percek alatt két gólt lőttek a Vasascsatárok, a befejezés előtt közvetlenül Takáts az ötödik gólt rugja be. — A budaiak 5 tartalékkal állottak föl a Vasasoknál két tartalék szerepelt.

FTC—33 FC 5:2 (2:1). Tréningmérkőzés, Dillő-ut. A mérkőzés több FTC-kornerrel indult, majd a 25. percben Sztuczovits átdolgozta magát az ellenfél védelmére és védhetetlen gólt lő. Tíz perc múlva Sándor révén Kohut a

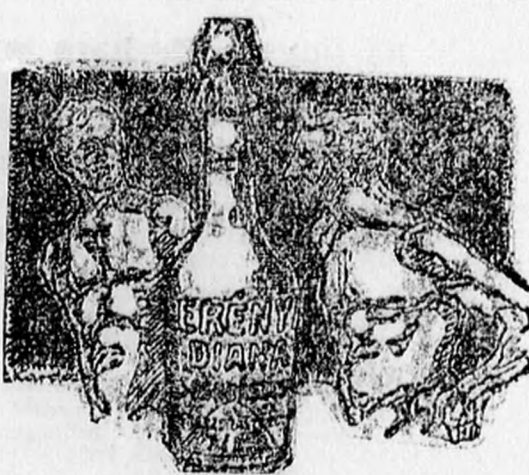
második gólt szerzi meg. Nemsokára Sándor a 16-oson belül handsett vét, a megitt tizenegyes Oláh biztosan a kapuba helyezi 2:1. A féldő utolsóelőtti percben Pataky bombalövését Zsák bravurosan védi. Félidő: 2:1. A második féldő 5. percben Kohut kornerét Kék en góllá értékesíti: 3:1. A 25. percben Pipa lövését Amself könnyelműen beengedi 3:2. Ezután a ferencvárosi úk erősen belefeksznek a játékba. A 30. percben Glück a 16-oson belül fölvágja Kelchent. A tizenegyeset Kohut vágja be, 4:2. Végül még Steiner magas beadása talál utat a „33”-asok kapujába. Zsák mindvégig nagyszerűen védett.

MTK—NSC 4:1 (1:0). Tréningmérkőzés, Hungária-ut. — A bajnoksapat az első féldőben csak félgózzal játszott. A vezető gólt a 25. percben Orth lövi, amely után a nemzetiek lelkesen támadnak, de sikertelenül. Félidő: 1:0. A második 45. percben a kék-fehérek mánderesebben ambicionálják a góllövészt. Orth a második gólt is belövi, amelyre Spitz válaszul 2:1. Nemsokára Opató lö gólt, míg az MTK negyedik gólját 20 méterről a briliáns formában levő Orth „kapás”-ból vágja be.

UTE—Zugló 6:1 (2:0). Tréningmérkőzés, Újpesti Stadion. Az újpestiek döntő fölénye már a mérkőzés elején meg látszott. A védelem sziklaszilárdan állott, a csatársorban pedig különösen Priboj brillirozott, aki egymaga négy gólt lőtt. Az egyes gólok a következő sorrendben estek: 15 p. Csontos, 32 p. Priboj. Félidő: 2:0. A második féldőben Priboj percek alatt három gólt lőtt, míg az utolsó Csontos egyéni játékból eredt. A zuglók egyetlen gólját Kittl szerezte meg.

Fontosabb tréningmérkőzések: Törökvis—TTC 6:0 (1:0), VAC—KTE 4:0, Husos—KAC 2:1 (0:0), BEAC—BSE 1:1 (1:0), BTC—URAK 4:1 (2:0).

Hatvanegy boxoló verkedett a Kispesti Athletikai Club országos juniorviadalán, amelynek előmérkőzése vasárnap délután folytak le. A nagyszámú induló miatt az előcsatározások ma este 6 óráig folytatódnak a Kispesti, Kossuth-téri polgári iskola tornatermében.

Erő és egészség
honol ott, ahol a

Diana-sóshorszesz
használatát állandó

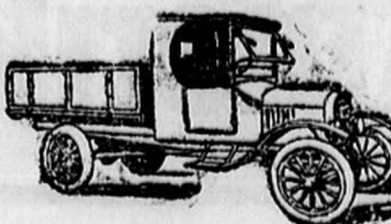
Ez a csodálatos háziszser az egész világon közzismert és elterjedt, mint kitűnő hatású fájdalomcsillapító, be-dörzsölő szer, száj- és torokölítő. Kockacsukorra csep-pentve belső használatra is alkalmas

Kis üveg ára . . . 16.500 K

Közép üveg ára . . . 48.000 K

Nagy üveg ára . . . 96.000 K

Mindenütt kapható

A FORD-TEHERAUTÓ A LEGGAZDASÁGOSABB!

Ara karosszériával, forgalmi adóval 83 és fél millió korona

A FORD-gyárak autorizált képviselője:

HALTENBERGER VILMOS

Budapest VI, Nagymező-utca 19

Telefon: 66-18

Megkötötték a magyar-cseh sport-békét Pozsonyban

Pozsony, február 8.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A Carlton-szállóban ma tartott konferencián megkötötték a magyar-cseh sportbékét és így 10 év után már semmi akadály nincs, hogy magyar csapatok cseh földön, cseh klubok pedig Magyarországon megjelenhessenek. A magyar delegátusok, Csányi József dr., Fischer Mór és Fodor Henrik dr. még vasárnap este elutaztak Pozsonyból.

Három bokszolót

professzionistának nyilvánítottak

Az MBBOSz vasárnap ítélkezett a Wiesl-Spárta-ügyben

(A Reggel tudósítójától.) A több mint egy esztendeje húzódó profi-pörben, amelynek főszereplői — amint ismeretes — Wiesl Tibor és a Spárta AC voltak, az MBBOSz II. sz. fe-gyelmi bizottsága vasárnap a TTC klubhelyisé-gében tartott ülésében az alábbi ítéletet hozta:

Wiesl Tibortól, Frank Lászlótól és Krausz Jenőtől az amatőrjellegű 1923 december 7-től kezdődő hatállyal meg-vonja és őket

professzionistáknak nyilvánítja.

Kiss Árpádtól és Widder Hugótól az amatőrjellegű ugyancsak 1923 december 7-től kezdődő hatállyal meg-vonja és egyben a szövetségben viselt összes tisztségek-től megfosztja.

Balázs Aurélt és Magyar Ottót az amatőrszellemben ütköző cselekmények miatt 1923 december 7-től számítandó 1 év és 3 hó tartamára az MBBOSz fönhatalósága alá tar-tozó összes sportágakban leendő tevékenységüktől eltiltja, egyben megtiltja, hogy nevezetiek a szövetséggel szemben büntetésük tartama alatt bármely egyesületet bármely minőségben képviselhessenek.

Végül a Spárta AC-ot szigorú megdorgálásra ítéli az amatőrszellem és a klubtevékenység kellő ellenőrzésének elmulasztása, valamint a szövetség feyelmi bizottsága-hoz intézett beadványuk szokatlanul durva kitételei miatt. — Rendek Károly elnök, dr. Fazekas Rezső ügyész-előadó, Barth Jenő és Nagy Sándor szavazó bírók, Erdős Sándor jegyzőkönyvvezető.

Értesülésünk szerint az elítéltek a szövetség tanácsához föllebbeznek.

A Vasasok vándordíját az MTE nyerte. A Vasas vándordíját az idén is heves küzdelmek folytak a régi képviselőházban az MTE és a MAC között. Lapunk zártakor még folyik a harc, de az eddigi eredmények alapján már biz-tos, hogy az idén is az MTE nyeri a Vasasok vándordíját.

A BKE nemzetközi gyors- és műkorcsolyázó versenyét a vasárnapi kedvezőtlen időjárás miatt elhalasztották.

Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató

„Világosság”-könyvnyomda rt. Budapest, VIII, Conti-u. 4.
Műszaki igazgató: Deutsch D.

PITROFF MIKLÓS okl. gépészmérnök, autóspezialista
soffőriskolája

az ő kizárólagos oktatásával és személyes vezetése mel-lett, Főlvételi iroda: Erzsébet-körút 28, I. em. 16. Telefon: József 116-79. Kiképzés saját luxusautókon, műhelygyakorlattal. Mérsékelt tandíj, mely részletek-ben is fizethető. Szakmabelieknek engedmény. Magánkiképzés is

MŰBUTOR

ALAP. 1885

LAPIDES

RÓZSA-UTCA 72 **IRODABERENDEZÉS**

Állandó butorkiállítás egyszerű lakberendezésekből is

Ne fűtsön mással
csak a legjobb porosz szénből préselt kb. 7000 kalóriás R.G. azaz a közzismert békebeli

„EFCO” brikettel

Kérje mindenütt!
Az „R.G.” brikett a legértékesebb, legtakarékosabb fűtőanyag; szállításánál lopás nem fordulhat elő! Magyarországon nagyban főclárusítója

Haas Károly Kereskedelmi Rt.
Budapest V, Akadémia-utca 6. Telefon 45-12

Háló, részletre is!
börgarnitúrák és antik butorok

Ebédülő
Állandó butorraktár
VII, Dob-utca 67. szám, Erzsébet-körút sarok, Vesta-mozgó mellett

Angol bőrbutorok és ebédlőszékek
kényelmes formák, csak jöminőségű kivitelben

Kendi Antal
bőrbutoriparos
Budapest IV, Semmelweis-utca 7

Hócipő szőrmével 200 ezer korona
Sarkalás 10 ezer, talpalás 20 ezer. Sárcipőből hócipőt készít

Vadász gumizsem, Szerecsen-utca 50. Liszt Ferenc-tér és Nagymező-utca között.

„PYRAMIS”
MAGYAR FOLDBIRTOKOSOK ÉS FOLDBERLŐK KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA
BUDAPEST, VI. KERÜLET, TEREZ-KÖRUT 26/D. SZ.

Gabona-, vetőmag-, műtrágya-, gyapju-, műszaki-, mezőgazdasági gép- és bankosztály